FILM FUN

7

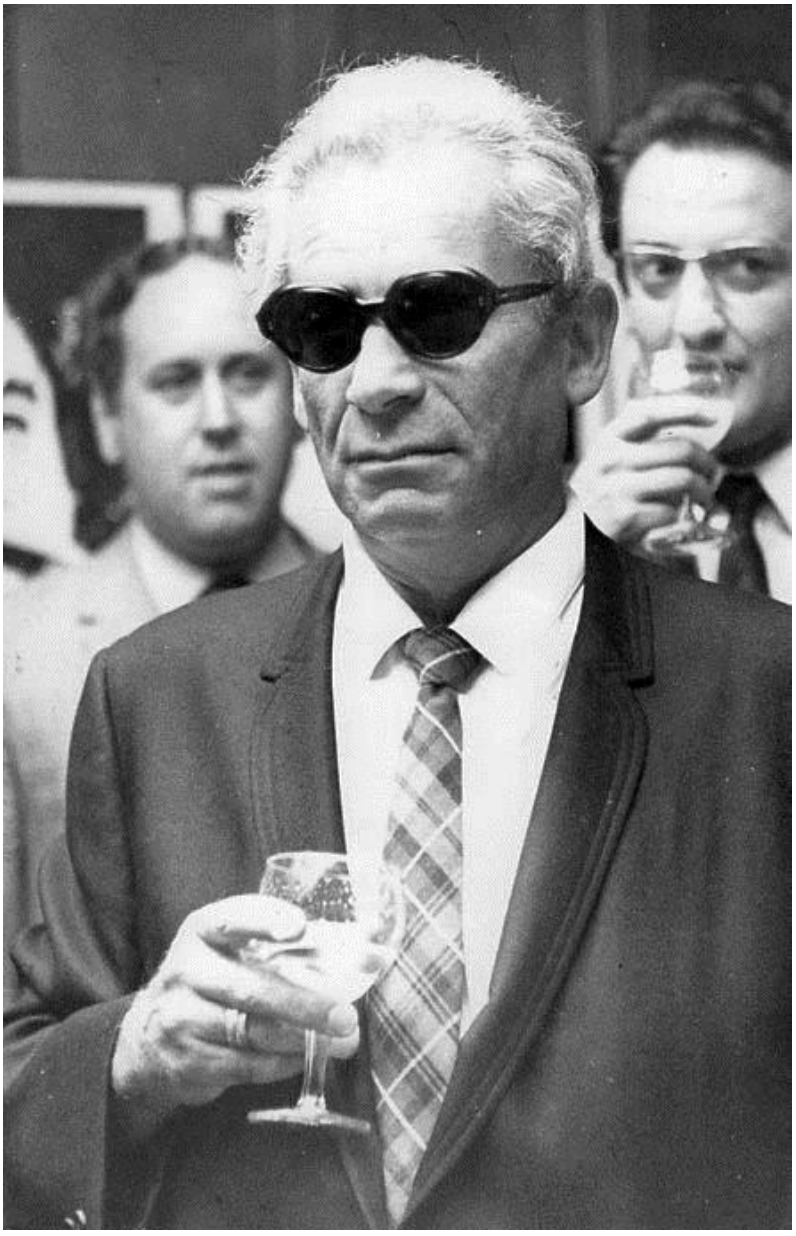

Jaargang 1 nummer7 juli 2014

Een filmblad van Thys Ockersen dat maandelijks verschijnt en geleverd wordt aan een select gezelschap van geïnteresseerden. De Film Fun uitgaven zijn te downloaden op www.thysockersenfilms.com onder de noemer FILM FUN.

Thys Ockersen Films: Wilhelminaweg 54 , 2042
NR Zandvoort
Tel: 0235718831
www.thysockersenfilms.com
email: info@ thysockersenfilms.com

Tekst en foto's: Thys Ockersen/Still-photo
Vormgeving: Silvia Herrero Simancas
©Film Fun: Thys Ockersen films
Cover foto: Sam Fuller op het Edinburgh film festival 1969. Foto: Thys Ockersen.

Sam Fuller, Thys Ockersen en cameraman Hans den Bezemer in Israël in 1978 voor *Sam Fuller* & *The Big Red One*

SAM FULLER & THE BIG RED ONE

“Film is a battlefield : love, hate, violence , action, death. In one word EMOTION ! And death is the ultimate emotion. There`s no way to top it”.

In juli 1978 vertrok ik met een kleine crew naar Israël om opnamen te maken voor mijn portret over de Amerikaanse regisseur Samuel Fuller die daar zijn oorlogsepos *The Big Red One* aan het verfilmen was. Zijn ervaringen van een aantal jaren in de tweede wereld oorlog met invasies in Normandië, Sicilië en Alexandrië. De geschiedenis van een peloton jonge soldaten, dog faces, die de verschrikkingen van het oorlogsgeweld meemaakten in het 16e regiment van de eerste infanterie divisie, genaamd The Big Red One. Sam Fulller zat daar in omdat hij zo graag over die oorlog wilde schrijven.

Het was een lievelings project van Sam dat hij zijn hele leven wilde maken, maar nooit gefinancierd kreeg. Zijn eerdere oorlogsfilms *The steel helmet, Fixed Bayonets en Merrill`s Marauders* waren oefeningen voor die uiteindelijke grote film die er ooit moest komen.

In de jaren dat ik hem kende vanaf 1969 kwam die film vaak ter sprake, dus ik wist er veel van. Ik leerde Sam in Edinburgh kennen op het film festival van 1969 waar ik was met de eindexamenfilms van de filmacademie. Tot mijn vreugde was er een retrospectief van Sam`s werk-zo`n vijftien films- die van over de hele wereld vandaan gehaald werden. Ik had er maar twee gezien; op de tv: *Pickup on South Street* en in de Lido bioscoop in Haarlem *Merril`s Marauders*.

De eerste film was een thriller over een cynische zakkenroller (Richard Widmark) die per ongeluk een fotorolletje met overheidsgeheimen in handen krijgt waar spionnen achteraan zitten. De ander was een realistisch verslag van een fanatieke generaal Merrill die zijn Amerikaanse troepen door de jungle van Burma joeg om de Jappen aan te vallen. Van die films begreep ik al dat de maker geen kleinzielig mannetje was en dat hij blijkbaar wist

waar hij het over had. Maar omdat Sam Fuller niet tot de belangrijke filmers behoorde was er niets over hem te lezen. Wat mij ook was opgevallen was die kleine advertentie in Het Parool van zijn oorlogsfilm *Verboten !* waarin stond dat hij geschreven, geproduceerd en geregisseerd was door Sam Fuller. In mijn filmacademie tijd kwam het auteurschap van een film vaak ter sprake. Bertolucci, Godard, Truffaut, Bunuel en Chabrol waren heel duidelijk auteurs, ze schreven hun eigen scripts en ze bepaalden helemaal zelf hoe hun films er uit zagen, maar bij Amerikaanse regisseurs lag dat veel moeilijker, ze moesten verantwoording aan een studio of een producer afleggen. Een paar van de hele grote regisseurs, William Wyler en George Stevens, hadden het voor elkaar gekregen dat ze de absolute macht hadden en dat ze zelf het eindproduct bepaalden. Wonderkind Orson Welles was dat maar een keer gelukt met *Citizen Kane* en daarna nooit meer.

De schrijvers (tevens filmers) van Cahiers du Cinema hadden lange artikelen geschreven wie volgens hen van de Amerikaanse regisseurs tot die auteurs categorie behoorden; als je maar goed keek. Dat waren o.a. Nicholas Ray, Frank Capra, Budd Boetticher, Anthony Mann, Don Siegel, Jacques Tourneur, Howard Hawks, John Ford, Val Lewton, Douglas Sirk, Raoul Walsh en ook Samuel Fuller. Zij ontdekten een duidelijk signatuur in het regisseren, schrijven en monteren bij deze mannen. In die jaren zestig kregen ze opeens in Parijs hulde en erkenning. Tegen de tijd dat Sam Fuller naar Edinburgh kwam had hij al een tijdje in Parijs doorgebracht en was “ontdekt”.

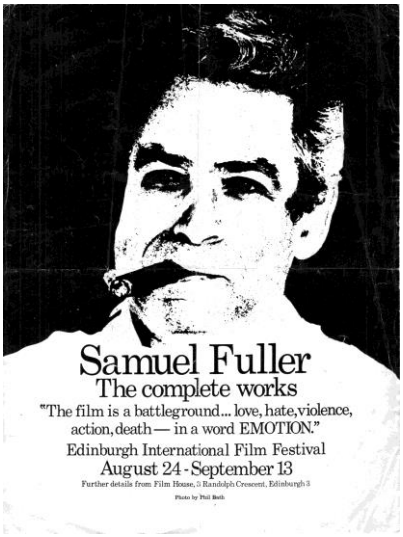

In tegenstelling van die erkenning had hij op zijn zeven en vijftigste geen werk.” Leuk al dat eerbetoon”, zei zijn vrouw Christa Lang altijd “Maar je kan er niet van eten.”

Voor mij was het kennisnemen van de films van Sam Fuller heel belangrijk. Ik voelde ze aan en ik wou ze graag zelf maken, wat in Nederland natuurlijk onmogelijk was. Hij werkte in drie typisch Amerikaanse genres: De oorlogsfilm, de western en de misdaadfilm. Sam`s films zouden mijn leven en werk beïnvloeden en weinig kon ik toen vermoeden dat ik tot zijn dood een grote vriendschap met hem zou hebben en dat ik veel van hem leerde. Ik maakte de ups en de nog meerdere downs van hem mee en het

belangrijkste dat ik van hem opstak was dat je altijd moet doorgaan. Gaat er een film niet door, werk aan de volgende. Of in filmtermen: Jeff Chandler in Merrills Marauders tegen zijn uitgeputte soldaten: “Zet een voet voor de ander en herhaal dat steeds.” Het andere was dat je zo weinig mogelijk compromissen moet sluiten want dat zie je altijd terug in je werk. Toen Sam stierf had hij 90 scripts en uitgewerkte ideeën in de kast staan die nooit verfilmd waren.

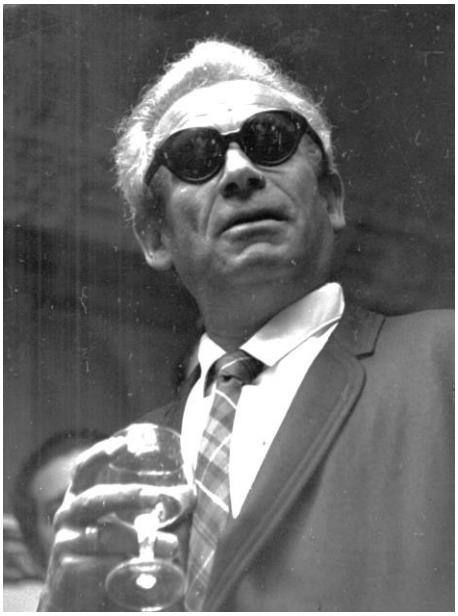

Ik heb een paar Sam Fuller projecten niet zien doorgaan, soms vlak voor de opnamen of midden in de opnamen. In een buurtbioscoop in Edinburgh werden elke middag twee Fullerfilms achter elkaar vertoond. Een keer heb ik een voorstelling van *The Crimson kimono* laten schieten omdat ik te lang aan de bar zat door te zakken met acteur Al Mancino. Dat heb ik bezuurd.

Het heeft me zo`n dertig jaar geduurd totdat ik eindelijk die film alsnog kon zien.

En toen stond hij voor me. Sam Fuller bezocht het festival van Edinburgh en hij ontmoette de pers en een paar gasten. Een kleine man in een donker pak met een zonnebril op en nog markanter, lange, witgrijze haren. Hij was zeer vereerd dat hij was uitgenodigd en zei: “Why didn`t you invite Henry King?” En dat was nu juist waarom het ging, niet de sterregisseur van Twentieth Century Fox die keurige films afleverde, maar de eigenwijze filmmaker die met kleinere budgets en sterren zijn films moest maken, die eigenlijk veel interessanter waren. En altijd gebaseerd op eigen verhalen. Toen al merkte ik dat Sam Fuller een man was die niet verlegen zat om woorden. De anekdotes vlogen in het rond en de journalisten hoefden alleen maar alles te noteren. Over Sam`s praten zou Wim Wenders ooit zeggen: “Je hoeft alleen maar aan de bar met hem te zitten met een camera er op en je hebt kilometers bruikbaar filmmateriaal.” Tijdens het filmfestival zag ik hem een paar keer in bar van het filmhuis, aangeschoten met aan elke arm een leuke jonge dame. Hij vermaakte zich kostelijk. Een keer kwam hij in de middag na afloop in die buurtbioscoop voor een Vraag en Antwoord met het publiek en het lukte me later een uitgebreid interview te maken samen met de Engelse filmcriticus Ian Christie. Het werd me toen nooit duidelijk waarom hij geen films meer maakte terwijl hij eenmaal bij Fox en Warner toch redelijk grote en succesvolle films had geregisseerd.

Wat maakte de Sam Fuller films zo opwindend, althans voor mij. Het gevoel dat iemand een verhaal aan het vertellen

was dat hij zelf had beleefd of waar hij van wist. Fuller was in de oorlog geweest en hij was in zijn jonge jaren misdaad reporter in New York geweest. De man wist waar hij het over had en de paar westerns die hij had geregisseerd (*40 Guns, Run of the Arrow en The Baron of Arizona)* waren eigenlijk ook misdaad verhalen ,maar dan in een andere tijd. Fuller`s stijl was overweldigend. Felle close-ups, een snelle montage, levendig camerawerk en altijd acteurs die in hun gehavende karakterrollen een bijna onmogelijke uitweg moesten zoeken. Fuller`s hoofdpersonages gingen vaak een gevecht aan of een onderzoek waarin ze het onderspit delfden. Of ze werden net zo bezeten als de man die ze moesten vernietigen. Peter Breck speelt in *Shock Corridor* een schrijver die een moord in een krankzinnigengesticht wil oplossen door er zelf in te gaan.

Peter Breck in *Shock Corridor*

Hij wint de Pulitzerprijs met zijn boek, maar blijft gestoord in het instituut achter. De prostitué (Constance Towers) die in *The Naked Kiss* zich ontdoet van haar pooier wil een net leven in een ander stadje leiden, maar komt er achter dat die nette samenleving van dat stadje ook zijn valkuilen heeft. Ook Bob Ford in *I shot Jesse James* die denkt een beter leven te krijgen als hij zijn vriend Jesse James voor een beloning doodschiet komt bedrogen uit als hij denkt dat zijn leven er beter wordt. Fuller`s sympathie ligt bij de outcast. De journalist, gunfighter, soldaat of kleine dief. Hun kans van slagen is gering, net zo gering als zijn overlevingskansen waren toen hij drie jaar in de Tweede Wereld Oorlog vocht.

Zijn visuele verteltrant is vaak opmerkelijk. In *I shot Jesse James* begint hij een bankroverval met louter close-ups, in *The Naked Kiss* begint de film keihard met de prostitué die haar pooier (de camera) slaat en dan verliest ze haar pruik en is kaal.

Constance Towers in *The Naked Kiss*

In de oorlogsfilm *Merrill`s Marauders* wordt een vuurgevecht tussen grote stenen blokken in het tempo van een mitrailleurvuursalvo uitgevochten. In *The Big Red One* blijven alleen de oude Sergeant (Lee Marvin) en de vier soldaten in leven. Alle anderen raken gewond of worden gedood.

Sam Fuller heeft vaak kleine budgets gehad om zijn films te maken, maar dat weerhield hem er niet van om door die beperkingen toch zijn verhaal te vertellen. Geen grote spektakel scenes of schietpartijen met veel soldaten. In *The Big Red One* liet hij de invasie van

Normandië zien door de ogen van een twintigtal GI`s . Na de opnamen werden de landingsboten en kruisers er in geprint. De Holocaust werd verbeeld door de scene waarbij de sergeant zich ontfermd over een ziek jongetje in een concentratiekamp en hij loopt er liefdevol mee rond tot hij sterft. Die scene geeft in zijn simpelheid alle ellende van de Holocaust weer.

Het leek wel of hij eindelijk na lange tijd de juiste persoon had gevonden als klankboord voor zijn project. Ik onderbrak hem niet; stelde af en toe een vraag. Het was een fascinerende ervaring en een voorbode van wat me in latere jaren te wachten stond. Dat gesprek in Keulen was in ieder geval een aanleiding om te besluiten om de opnamen mee te maken.

DIE TOTE TAUBE IN DER BEETHOVENSTRASSE

In 1972 kon Sam Fuller een nieuwe film maken, weliswaar een tv film in Duitsland, maar toch een nieuwe film die hij zelf kon bedenken en regisseren. De deal was dat hij een Tatort maakte, maar hij kreeg de rechten om de tv film in Amerika als bioscoop film uit te brengen. Ik zag een mooie gelegenheid om Fuller aan het werk te zien maar maakte ik contact met hem in Keulen te interviewen. Ik naar Keulen op een winteravond waar ik Sam in een hotelkamer vond omringd door aantekeningen en kreten voor zijn Tatort film. Aan de muur geplakt .Hij was blij me te zien, herinnerde me nog en begon te praten. Vijf uur lang. Het hele filmscript dat in zijn hoofd zat en alles er omheen.

Glenn Corbett & Christa Lang in *Dead pigeon on Beethoven street*

En daar was ik dan in Bonn, boven op een berg in een groot hotel waar de opnamen plaats vonden voor *Dead Pigeon on Beethoven Street.* Sam begroet me met een : “Hello My boy” en sleept me meteen naar het midden van de filmset en roept: “This man is a newspaperman, very important”. Ik begrijp al snel dat je in de ogen van Sam Fuller iemand bent als je voor een krant schrijft, ook al is het slechts stukjes over film (op dat moment voor het NRC).

Ik ben in chaos gearriveerd. Iedereen bemoeit zich met alles. Er is een democratisch proces in de Duitse filmcrews geïntroduceerd en Sam is daar de dupe van. Er is al spraakverwarring tussen de Poolse cameraman Jerzy Lippman (*Mes in het water, Kanal)* en de regisseur en tot overmaat van ramp weet

de filmcassette lader wel hoe je een cassette met 16 mm film moet inleggen, maar geen 35 mm film. En de still-fotografe verplaatst de acteurs van hun plaats om een leuk plaatje te schieten terwijl Sam de volgende shot bedenkt. Hij wordt kwaad. Een man die voor de rekwisieten zorgt hoor ik ook al een opmerking maken over hoe het shot moet worden gedraaid. “This is no way to make a picture !” roept Sam boos en neemt een driftige trek aan zijn Havana sigaar.

Sam Fuller regiseert Glenn Corbett in *Dead pigeon on Beethoven street*

Sam Fuller heeft natuurlijk altijd in Hollywood gewerkt met goede filmcrews. En in Hollywood is de regisseur (na de producent) de baas. In Duitsland acht men regisseurs ook hoog, meestal mogen ze een dokterstitel voor hun naam voeren, maar een crew die van de ene *Tatort* naar de ander hobbelt houdt meer rekening met eigen mensen dan met buitenstaanders.

Veel tijd gaat verloren ,maar dan wordt er toch een ingewikkeld shot gemaakt met veel figuranten in nette kleding want we zijn op en soort van gala waar Christa Lang en Glenn Corbett een zwarte diplomaat verdoven met een drankje en hem meeslepen door de zaal. Ik krijg de cameo rol van fotograaf (ik maak al foto`s ) om het drietal vast te leggen. Ik kom even het beeld in, maak snel een foto, en duik weg. Mijn rol duurt anderhalve seconde. Een assistent denkt dat ik de shot ruïneer omdat ik naar voren duik voor de camera en mijn foto maak. Hij heeft niet begrepen dat ik `meespeel`. Nog meer verwarring. Ik ben trots op mijn rol in een Fullerfilm. Maar als je even met je ogen knippert dan zie je me niet.

Sam heeft dus de hoofdrol van zijn film aan zijn vrouw Christa Lang gegeven. Hij heeft haar in Parijs leren kennen waar ze als leuke jonge dame meedeed aan Nouvelle Vaguefilms. Ze zat o.a. in *Alphaville* van Jean Luc Godard *Champagne Murders* van Claude Chabrol. Ze is bevriend met Chabrol en diens vrouw Stephane Audran die ook een klein rolletje in deze film speelt. Normaal is dat een Duitse acteur de hoofdrol van inspecteur in een *Tatort* film heeft. In dit geval zou dat Sieghard Rupp zijn ,maar Sam heeft hem uit het verhaal geschreven en hem geheel vervangen door een Amerikaanse FBI man, Glenn Corbett, die ooit bij Sam in *The Crimson Kimono*

speelde. Iedereen noemt Sam bij zijn voornaam, maar Glenn zegt heel keurig Sir; duidelijk uit de school van John Ford waar je de regisseur met respect aanspreekt. Geen grote ster, maar goed voor een B film. Christa geniet van haar status als hoofdrolspeelster, dat had ze nog niet bereikt; dit is haar kans. En natuurlijk extra geld voor de familie Fuller waar jaren geen film gemaakt is. Ik krijg een goed idee van hoe Sam Fuller zijn film regisseert. Met vaste hand, niet veel takes en als het kan snel. Toch schijnt hij blij te zijn om weer een film te regisseren, ook als is het in Duitsland.

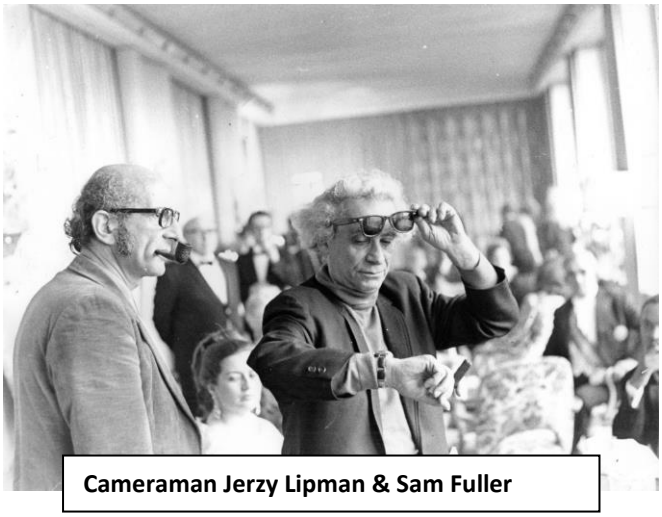

Cameraman Jerzy Lipman & Sam Fuller

Die avond word ik uitgenodigd om naar de rushes te komen kijken. Ik zie zo`n twee uur ruw filmmateriaal voorzien van geluid en constateer dat Christa een hopeloze actrice is die haar teksten afraffelt en absoluut niet geschikt is om een leading lady te zijn in een film. Het is nogal pijnlijk.

Een jaar later zie ik de hele film op het Edinburgh Film festival. Een jaar eerder werd ook *Shark* gedraaid die door Fuller niet wordt erkend, want die is versneden door de producer, de man van hoofdrolspeelster Sylvia Pinal (beroemd van Luis Bunuel`s *Viridiana*). Het is een rommelige voorstelling, want vanwege een bomalarm (de IRA is nog altijd actief) moeten, we nadat de film is stil gezet, buiten de bioscoop wachten tot de zaal veilig wordt verklaard. Als daarna de film verder gaat ga ik toch maar even aan de rand van de rij zitten, je weet maar nooit. En dan klinkt er een luide knal en er gebeurt verder niets. Ik wacht gespannen af, maar Burt Reynolds en Sylvia Pinal gaan met de haaien verder stoeien. Na de film wil ik toch weten wat er is gebeurd. Er blijkt iemand niet goed te zijn geworden en die ging de zaal uit, maar hij knalde door de glazen deur; dat was die mooie knal.

Stephane Audran

En dan *Dead Pigeon on Beethoven Street.* Het verhaal dat Sam mij enthousiast vertelde was spannender dan het eindresultaat. Christa is een slechte actrice die vervangen had moeten worden door Stephane Audran die een gastrol van vijf minuten uit vriendschap voorde familie Fuller even meedoet. Met een beetje meer geld (voor Audran) was het een goede cast geweest. Wat is slecht voor de film, is goed voor Sam`s huwelijk. Christa Lang speelt nooit meer een hoofdrol. Wat ook niet echt werkt zijn die typische New Yorkse dialogen verplaatst naar een Duitse achtergrond. Is Sam zijn touch kwijt ? De toekomst zal het leren.

RIATA, EEN WESTERN IN ALMERIA

Terwijl *Dead Pigeon* een bescheiden bioscooprelease krijgt in Amerika ziet Sam Fuller nieuwe kansen met de aanbieding van een western die hij heeft geschreven, *Riata*, die voor een klein budget in het Spaanse Almeria moet worden gedraaid waar zoveel spaghetti westerns zijn opgenomen. Hij krijgt voor de hoofdrol de Britse acteur Richard Harris die een paar jaar eerder veel succes had met een blanke die indiaanse rituelen ondergaat om bij een stam te horen in *A man called horse.*

Richard Harris in *The Deadly Trackers* (voorheen *Riata*)

Vanaf dat moment is Harris vooral te porren voor rollen waarin hij heel erg moet lijden. Hij heeft een verlopen football speler neergezet in *Bloomfield* en daarna een man die voor dood in de wildernis wordt achtergelaten, maar terugvecht in *Man in the wildernis*. Ook de rol van een sheriff die wraak neemt op bandieten die zijn vrouw en kind hebben vermoord en door een hel moet gaan spreekt hem wel aan. Alfonso Arau een Mexicaanse acteur is een bandiet en ook Bo Hopkins –vers van *The Wild Bunch*- is een acteur in opkomst.

Als van de film hoor begin ik al mijn koffer te pakken al weet ik niet hoe ver Almeria is. Een western, wow, daar moet ik bij zijn.

En dan komt het bericht dat na een paar weken filmen *Riata* is stilgelegd en erger nog wordt gestopt. Het is onduidelijk wat er is gebeurd, maar het heeft iets te maken met een jonge Franse actrice , Juliette Mills (niet te verwarren met John Mills` dochter Juliet Mills), die te weinig mooie opnamen volgens haar vriend de producent kreeg. En Sam Fuller moet je niet vertellen hoe hij een film opneemt. Vooralsnog is het die ruzie die een einde aan deze western maakt. Ik heb een brief aan Warner Bros Nederland in mijn bezit waarin verzocht wordt door het hoofdkantoor in Hollywood al het voorgaande materiaal omtrent *Riata* te vernietigen. Pijnlijk. Als ik een paar jaar later voor het eerst in Hollywood ben in 1975 en de Fullers met een bezoek vereer (die inmiddels gezegend zijn met een mooi dochter Samantha in februari 1975 geboren) krijg ik van Christa de achtergronden te horen. De producer heeft uit woede slechte shots aan de studio laten zien die dachten dat Sam niet meer kon filmen en ze cancelden het project. Nogal vreemd dat een film wordt gestopt voor een onbetekenende juffrouw; de waarheid is ingewikkelder. Want waarom is hoofdrolspeler Richard Harris niet op zijn strepen gaan staan. Veel jaren later, als Sam Fuller en Richard Harris dood, zijn wordt het mysterie van *Riata`s* ondergang enigszins opgelost. Rod Taylor, die in de nieuwe versie *The Deadly*

Trackers de grote boef speelde, vertelt dat Fuller en Harris absoluut niet met elkaar overweg konden. De manier waarop het verhaal zich ontwikkelde van de sheriff die wraak zoekt en erger wordt dan zijn belagers is een typisch Fulleriaanse wending van een filmscenario, maar Richard Harris zag zichzelf altijd als lijdend voorwerp die zich uit de netelige situatie redde en een nobele held werd. In de basis ligt daar het conflict en ik weet dat Sam ook niet erg in mooi spel en acteurstrucjes is geïnteresseerd waardoor Richard Harris vaak irritant overkwam. Het zou hem later parten spelen in zijn carrière.

Het hele filmproject werd overgedragen aan een andere producent, Fouad Said, die met een bevriende regisseur van de tv Barry Shear in korte tijd met drie camera`s in Mexico en met meer bekende acteurs in een paar weken The Deadly Trackers er op gooide.(waarschijnlijk bleef nog wat Fullermateriaal in de film zitten) Met nadruk op het geweld zonder de diepliggende motivaties die Fuller in het script had gezet. Shear had de beschikking over Harris, maar ook Rod Taylor, Al Lettieri, Neville Brand, William Smith en Isela Vega. Het script was nog steeds toegeschreven aan Sam Fuller en Lukas Heller, maar die zagen hun namen liever verwijderd worden. Dit drama voor Sam Fuller had grote gevolgen. Warner Bros eiste een miljoen van hem als schadevergoeding en hij stond op een zwarte lijst. Het zag er somber uit in 1975 voor het Fuller gezin. Sam bleef schrijven aan scripts, maar een nieuwe film zat er niet in. Wel kon hij terug naar Duitsland om weer een *Tatort* te maken, maar had hij eigenlijk niet veel zin in. Hij droomde nog altijd van *The Big Red One.* John Wayne was geïnteresseerd om de film met Sam te maken, maar die zag niets in Wayne die niet eens in de oorlog gevochten had. De financiering met Wayne zou echter gemakkelijk zijn. Zijn kansen lagen bij bevriende jonge regisseurs als Martin Scorsese of Peter Bogdanovich die de oorlogsfilm zouden kunnen produceren.

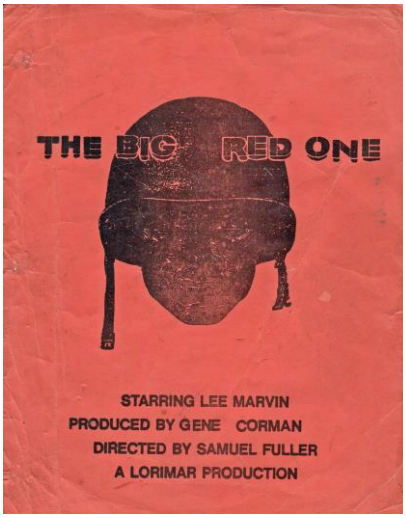

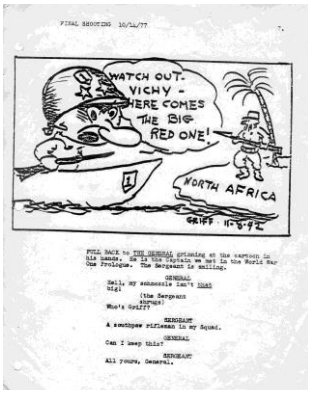

THE BIG RED ONE, EEN ISRAELISCH AVONTUUR

Een jaar na mijn eerste Hollywood bezoek, in 197, komt Peter Bogdanovich met zijn nieuwe film *Nickleodeon* naar Amsterdam om met de pers te praten. Ik heb dan al bedacht dat ik graag een documentaire over Sam wil maken, het liefst als hij zijn oorlogsepos verfilmt. In die tijd was het ongewoon om portretten over filmregisseurs of acteurs te maken. Ik had een prachtige documentaire over Nicholas Ray gezien *I`m a stranger here myself* , *w*aarin de door drugs verlopen oude regisseur nog wat filmlessen gaf op een

school buiten NY. Een tragisch portret van een groot regisseur. Ik kende Sam en zijn werk inmiddels zo goed dat ik het wilde wagen een film over hem te maken. Ik vroeg dus na afloop van de persconferentie aan Bogdanovich wat hij er van vond als hij *The Big Red One* ging produceren- wat toen het geval was- en ik mijn documentaire kwam maken. Hij zag geen bezwaar als Sam het ook goed vond. Maar hij was nog niet weg uit Amsterdam of hij viel af als producer van *The Big Red One.* Zijn hoogtijdagen waren voorbij. Toen ik een jaar eerder bij Twentieth Century Fox langs ging waar hij de mislukte musical film *At long last love* had gemaakt wilden ze niets meer van hem weten, “Hier, neem de LP maar mee; neem er twee mee.” *Nickleodeon* was met geld van EMI in Engeland gemaakt. Bogdanovich was out. En toch kwam *The Big Red One* er in 1978 in Israël.

Het was heet, heet ,heet. Hoe haalden ze het in hun hoofd om in juli opnamen va een oorlogsfilm in Israël te maken. Nog afgezien van het feit dat het wel heel bizar was om WO2 naar Israël te verplaatsen. De bedoeling was toch om de film in Joegoslavië te draaien. Voor mij ook wat makkelijker om in een auto daar naar toe te rijden met mijn crew. Opnamen in het verre Israël maakten de kosten allen maar groter. De filmmaatschappij Lorimar had al een ton aan voorbereidingen in Joegoslavië uitgegeven toen ze er achter kwamen dat ze daar belazerd werden. Bovendien vonden ze co-productiegeld bij een Israëlische producent Ronny Yakov die later voor Golan en Globus zou gaan werken. En in Israël kan je werkelijk alle locaties vinden. Strand, een jungle, woestijngebied, bergen, zee, etc. Voorde opnamen in een koude omgeving werd in Noord-Californië een scene in de sneeuw gedraaid en voor een Europees landschap met koeien in Ierland. Maar zes weken lang kon Fuller met zijn crew zijn gang gaan in het Bijbelse land. Zelfs bizarre opnamen met protesterende Duitsers en Kamp Falkenau met joodse gevangenen en ovens zouden hier gedraaid worden. Wat een bizarre, existentiële vertoning.

Mark Hamill, Bobby DiCicco, Kelly Ward, Lee Marvin & Robert Carradine in *The Big Red One*

Ik ontmoet Sam Fuller die avond in het hotel in Herzlia waar ook de vier jonge acteurs, Mark Hamill, Robert Carradine, Bobby DiCicco en Kelly Ward zijn en natuurlijk Lee Marvin die de oude sergeant gaat spelen, de rol waar John Wayne op had gehoopt en niet kreeg. Lee

Marvin opgeklommen van bijrolspeler als gangster in films als *The Big Heat, Bad Day at Black Rock, The Killers en Point Blank* is inmiddels een grote ster met een salaris van 750.000 dollar per film die een Oscar kreeg voor zijn hilarische rol van dronken gunfighter in *Cat Ballou.* Maar voor Sam Fuller is ook belangrijk dat hij net als Sam een oorlogsveteraan is die in de Pacific voor een invasie er op uitgestuurd werd om informatie te krijgen en passant wat Japs hun strot afsneed. Hij was toen achttien . “Sam and I have seen combat, we don`t talk much, we understand each other”,zegt hij later tegen me.

Lee Marvin is een hellraiser, een man die van een borrel houdt en die gewelddadig kan zijn. Het is heel simpel bij Lee hij mag je of niet. En hij observeert eerst hoe en wie je bent. Zijn perceptie is vrij groot zal blijken. Wie hij meteen niet mag is die Franse acteur Guy Marchant die niet paard kan rijden met de Arabieren. Tja, Guy Marchant is voornamelijk bekend van Franse komedies waar hij op het strand achter leuke dames aanrent. Hij is hier niet op zijn plaats. Ik heb een paar flessen Hollandse jenever meegenomen en Sam is blij met zijn fles, maar Lee zegt “ Geef hem maar aan mij als je tevreden over mij werk bent.” Als ik hem een week later opnieuw de fles presenteer zegt hij “Doe maar niet, als ik dat goedje drink ga ik door deuren en ruiten”. Dus fles twee gaat ook naar Sam.

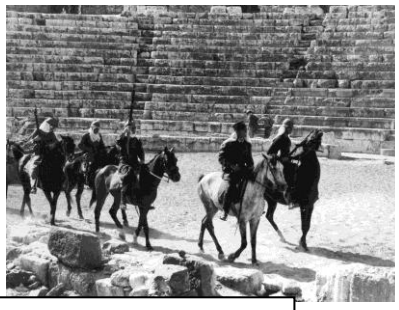

Guy Marchand als aanvoerder van de Berbers

De eerste opname dag voor mij is in een Romeins Colosseum bij Bet Shean, een afgelegen plek niet ver van Bethlehem, waar een grote schietpartij tussen Duitse en Amerikaanse troepen wordt gefilmd. Als we `s ochtends vroeg op de locatie arriveren is er al een stunt coördinator, Kit West, door de gammele stenen van het Colosseum gevallen en kan niet meer werken. Midden in dat Colosseum staat een Amerikaanse tank die door de Duitser troepen beschoten wordt en waar Mark Hamill zich verschanst en door Berbers aangevoerd door de Franse acteur Guy Marchand hem komen ontzetten. Al heel snel is het in de zon vijf en veertig graden en de Duitse en Amerikaanse militairen gespeeld door Israëlische jongens in uniformen met wollen ondergoed er onder hebben het zwaar. De enige die met zijn zes en zestigste als een jonge hond heen en weer rent is de regisseur die helemaal in zijn element is. Niets houdt hem tegen om de scenes te krijgen die hij in zijn hoofd heeft en die in zijn scenario staan. Hij weet precies wat hij in beeld wil hebben en hij zorgt dat hij het krijgt.

BET SHEAN

Drie dagen oorlogsgeweld in het Colosseum dat tegen Jordanië aanligt. Hebben ze dat land gewaarschuwd dat er wat explosies gaan plaats vinden? Een misverstand kan gauw leiden tot een nieuw conflict in het Midden Oosten.

Het is jammer dat ik zo weinig rollen film kon meenemen, een financiële kwestie, want ook buiten de opnamen van *The Big Red One* om zijn er interessante en vermakelijke gebeurtenissen waar ik me nu niet op kan concentreren. Tegenwoordig met een videocamera of met een chip er in zijn je mogelijkheden veel groter. Er is ons uitdrukkelijk verzocht- ook in de call sheet-om ons niet met de Arabieren te bemoeien die de berbers te paard spelen ,dus als ze in een hoekje aan het barbecueën zijn en er brand ontstaat steekt niemand een poot uit. Dat moeten ze zelf maar oplossen. De figuranten worden niet al te netjes behandeld. Ze worden per vrachtauto aangevoerd en tijdens de lunch zitten ze achter een doek gescheiden van crew en spelers. Tot dat het doek op de grond valt en onder luid gejuich de ongelijkheid wordt opgeheven. Christa Lang loopt als de vrouw van de regisseur(dus belangrijk) als een grande dame rond met de drie jarige Samantha rond en er is een moment dat ik de kleuter in handen krijg gedrukt die meteen aan mijn bril begint te rukken. Christa laat een ieder weten dat ze in de film de rol van Duitse gravin zal vertolken, zoveel mogelijk naakt, die even iets moois heeft met de Duitse officier uit de film (Siegfried Rauch). Ze moet vooral om haar figuur denken voor die scene, maar dat neemt niet weeg dat als de lunch wordt geserveerd zij als eerste toehapt. Mark Hamill is de tweede grote ster van de film. Waar Lee Marvin 20 jaren voor gezwoegd heeft om iets in Hollywood te bereiken heeft Hamill met twee Star War films bereikt. En hij is nu beroemder dan Lee. Israëlische toeristen die het Colosseum aandoen horen dat hun idool er is en beginnen te roepen “Waar is Luke, waar is Luke Skywalker”.

Israelische figuranten als Duitse soldaten ontmoeten Israelische touristen die op zoek zijn naar Luke Skywalker

Omdat Mark ook tijdens de opnamen nog al wat kuren heeft noemt Lee hem een “New York neurotic”. Maar Sam Fuller denkt daar heel nuchter over. Lee is voor de oudere kijkers, Mark voor de jongere, maar “Als hij niet in die rol paste had hij die nooit gekregen.” As ik een half jaar later in The shag (de werkruimte) van Fuller ben dan zie ik foto`s van de echte soldaten met wie hij gevochten heeft en die lijken verdomd veel op de jonge acteurs uit de film.

Er loop op de set een fotograaf rond die John Bryson heet en die zijn eigen weg gaat zonder zich ergens aan te storen aan wie dan ook. Hij komt foto`s maken voor

een prestigieus tijdschrift, Time Magazine of zo. Als hij foto`s van een van de acteurs wil maken dan sleept hij hem gewoon mee zonder aan de productie te vragen of hij net nodig is voor een opname. Niemand legt hem een strobreed in de weg. Er wordt verteld dat hij bevriend is met Sam Peckinpah en een klein rolletje had in *Convoy.* Onderling spreken we als klein groepje natuurlijk Nederlands maar daar moet je ook mee oppassen want er zijn veel Israëliërs die in Nederland hebben gestudeerd of van Nederlandse afkomst zijn. Bryson vermijden we, maar we hebben natuurlijk wel commentaar op hem. Op een gegeven moment passeert hij ons en zegt:" Het hek is van de dam! I was once married to a Dutch lady!" ….. Zo erg moet je oppassen.

Een foto door John Bryson voor Time Magazine

Mark Hamill moet een stevige explosie in het Colosseum meemaken. Z`n explosie is veel zand, lucht en gruis, maar toch heel onaangenaam, en er zijn natuurlijk geen echte kogels maar de lege hulzen van de geweren vliegen alle kanten op en mijn cameraman Hans den Bezemer moet ze ook zien te ontwijken. Mark wankelt overeind en Sam komt naar hem toe. " Het was heroïsch" zegt Mark. "Niks heroïsch "antwoord Sam "Het is gewoon een job wat je doet." Fuller ziet niets heroïsch in het vechten van oorlogen. Het is een vieze klus die geklaard moet worden. Soldaten die iets heroïsch uitvoeren hebben altijd een waas voor hun ogen ,een moment van verstandverbijstering waarin ze iets heldhaftigs uitvoeren waarvoor ze gedecoreerd worden.

Sam kreeg de Bronze Star voor het redden van soldaten op Omaha Beach. Hij was zo stom om terug te lopen naar zijn kameraden om ze te helpen. " Dat is heel stom want je moet bij zo`n landing zo snel mogelijk het strand over om je achter een duin te verschansen. Elke seconde telt. Je wordt zo doodgeschoten. Ze riepen Fuller!, Fuller! En ik keerde terug. Ik was een stomme idioot."

Door de jaren heen sijpelen wel meer dingen door die nooit officieel in de annalen van de geschiedenis worden opgenomen. Fuller: "Soldaten sterven vaak niet door een kogel of een ontploffing, maar door een hartaanval. Je ziet er een lopen en zonder dat er een schot gelost wordt zakt hij in elkaar. Maar dat kan je natuurlijk niet aan vaders en moeders melden. De brief praat altijd over heldhaftig gedrag. En dan zijn er die momenten dat de soldaten een gruwelijke hekel aan een sergeant krijgen die ze

opjut. Ze zien hun vrienden sneuvelen en de man die daar voornamelijk de oorzaak van is is niet die Duitser, maar de sergeant die tegen ze staat te schreeuwen. Het komt voor dat zo`n schreeuwlelijk een kogel in rug krijgt."

Pamela en Lee Marvin

De make- up dames zijn zeer gewillig. Als de vrouwen of vriendinnen van de soldaten huiswaarts gaan dan zijn deze dames er voor het vertier. Voor alle zekerheid heeft met voor een make-up dame op leeftijd voor Lee Marvin gezorgd. Maar Lee `s vrouw Pamela- een jeugdvriendin van zijn leeftijd- is er altijd. En ze waakt over haar man die vooral door te veel drinken onhandelbaar wordt. Er is een dag dat Lee de avond te voren te veel witte wijn heeft gedronken. De volgende dag zit hij wezenloos voor zich uit te staren en kan niet filmen. Sam ziet er geen probleem in dat hij zijn hoofdrolspeler niet heeft, hij schiet om hem heen. Lee vecht al jaren tegen de demonen van de tweede wereldoorlog. Hij si drie en vijftig jaar, maar ziet er ouder uit. Soms is het niet te zien in een film. En soms gebruikt hij het. Als je het einde van *The killers* waar hij dodelijk gewond het huis uit strompelt waar hij Ronald Reagan en Angie Dickinson heeft neergeschoten zie je magistraal acteren. Als een gewonde tijger probeert hij zijn auto te bereiken. Hij slingert zich er naar toe en als hij er is valt hij neer waarbij de koffer met geld opengaat en alles wegwaait. Hij was de eerste keuze voor haaienjager Quint in *Jaws*, maar het werd Robert Shaw die de rol overtuigd speelde, maar Marvin was het gewoon.

Tijdens een pauze lopen we naast elkaar en gromt hij vriendelijk: "Je weet van mijn proces?" Oh, ja, de wereldpers schrijft er over. Zijn vorige relatie Michelle Triola, een Mexicaanse zangeres heeft bedacht dat ze de beste jaren van haar leven aan Lee heeft gegeven en dat ze haar carrière opgaf. Ze eist nu geld voor de vijf verloren jaren. Dit is een precedent, want als ze geld van Lee kan krijgen dan volgen er nog meer partners van filmsterren die recht hebben op compensatie. Hollywood huivert. Fans van Lee Marvin beginnen shirts met de tekst Free Lee te dragen om hem te steunen. Michelle Triola verliest haar rechtszaak en is toch nog goed af, want vanaf 1976 tot haar dood dertig jaar later leeft ze samen met komiek Dick van Dyke; ook niet geheel onbemiddeld.

Er zijn natuurlijk momenten dat het leuk is om naar Lee te luisteren. Vooral als het over zijn belevenissen in de filmwereld gaan. Op een middag zitten hij en Mark Hamill met wat omstanders artikelen te bestuderen die over hen zijn geschreven in kranten. Ze moeten er hartelijk om lachen. Dan gaat Lee uitleggen hoe belangrijk de make-up is bij een film. Niet alleen voor de grime , maar ook om de acteur of actrice in de kleedkamer op zijn gemak te stellen voor de opnamen. Om dit te illustreren grijpt Lee met zij hele grote handen opeens mijn hoofd. Dit zijn de handen die Gloria Grahame in *The Big Heat* verminkt hebben met hete koffie in haar gezicht te gooien, die een pistool hebben leeggeschoten in *Point Blank* in het lege bed van Sharon Acker (“Weet jij hoe het met haar gaat, Thys?” ”Geen idee, Lee”), die in *Emperor of the North op* een treinwagon een handgevecht met geweldenaar Ernest Borgnine levert en die in *Hell in the Pacific* met de geweldige Toshiro Mifune een duel uitvecht op een verlaten eiland. Dan begint hij langzaam en voorzichtig mijn oogleden te masseren. Ik ben verstijfd. Ik beweeg niet. “Kijk” zegt Lee “Zo stelt een make-up man of vrouw je op je gemak.” Dan laat hij los en ik haal verlicht adem. Hij grijnst naar me.

Het wordt tijd om mijn interviews te maken. Ik praat met Bobby DiCicco, Robert Carradine en Kelly Ward. Mark die er bij hoort te zijn krijgt zijn eigen interview. Van de drie jonge acteurs is Robert Carradine (zoon van John, broer van David en Keith) al een veteraan, want op jonge leeftijd zat hij in *Coming home* en *The cowboys.* “Ik speel een schrijver, sigaar roker, ik speel Sam; dus als je meer over mijn rol wil weten, praat met Sam.” Ze zijn alle drie geïmponeerd op de wijze waarop Fuller zijn verhaal regisseert.

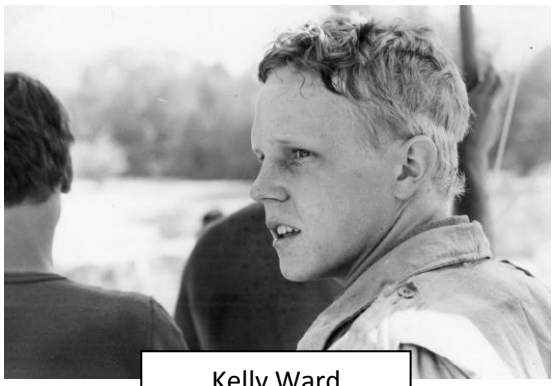

Kelly Ward

Kelly:” Hij verrast je altijd, niets ligt echt vast. Hij probeert een oorlogssituatie na te bootsen waarbij je ook nooit weet waar de kogels en granaten vandaan komen.” Voelt het echt, vraag ik “Behoorlijk , behalve dat je `s avonds naar een comfortabel hotel gaat en dan is de oorlog even afgelopen.”

Mark Hamill in gesprek met een make-up dame op het strand van Natanya

Mark Hamill vertelt dat hij eigenlijk niet mee wilde spelen, maar wel de film wilde zien. ”Maar je weet hoe Sam is, hij begon met “It`s gonna be great!” En ik begreep dat ik dit niet moest missen. Ik neem verhalen van deze film mee tot aan mijn graf. Bovendien , bij *Star Wars* gaat het

voornamelijk om de special effects, het is stilistisch acteren. Je kan niet veel doen met die rol. Maar hier kan ik uitpakken."

AQUA! AQUA!

Een crew van 50 of 60 man, een vijftigtal figuranten dat is een hele karavaan om een film te produceren. Alles moet op rolletjes lopen. Ik heb het al eerder mee gemaakt dat in de lagere regionen van de filmladder een crew lid moeilijk doet en de zaak ontwricht. Tsjecho-Slowakije 1973. Een besneeuwd landschap 3 uur buiten Praag waar de oorlogsfilm *Operation Daybreak* van Lewis Gilbert wordt opgenomen. Het verhaal van een aantal Tsjechische mannen die naar hun land terug keren tijdens WO 2 om SS er Reynhard Heydrich te vermoorden. Wat nog gelukt is ook. Timothy Bottoms speelt de hoofdrol, maar is ongelukkig, want hij vindt het maar niks dat hij Duitsers de keel moet afsnijden. Hij behoort meer tot de nieuwe generatie acteurs die opviel in *The last picture show.* Hij vindt dit ouderwets soort oorlogsfilms beneden zijn niveau, maar hij heeft de rol aangenomen om van het grote salaris een nieuw huis te kopen. Ik hoor een lawaai achter me en zie hoe Bottoms aan een etensbakje trekt met aan de andere kant van dat bakje een dame van de catering die het niet wil los laten. Ze is boos omdat Timothy de kaas van een sandwich heeft afgehaald en het brood heeft weggegooid. Dat zal haar niet opnieuw gebeuren. Timothy Bottoms verlaat kwaad de set. Hij wil niet verder filmen. Dat alles om een sandwich.

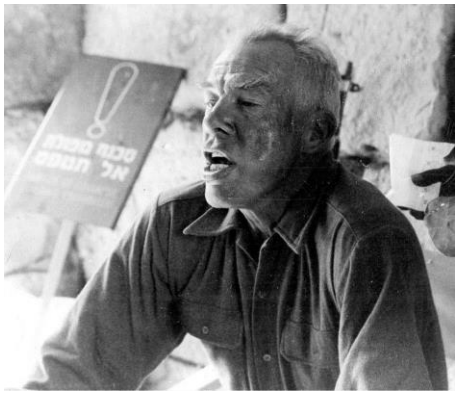

In Bet Shean is de zon de grote vijand. Om iedereen nat te houden loopt een wat kleine man met een kar vol met plastic zakjes met ijskoud water en water met een smaakje. Hij roept luid dat hij water heeft, Aqua, en verwacht dat iedereen dat dankbaar van hem aanvaardt. De een drinkt het water op, de ander gooit het over zijn hoofd, zoals Lee Marvin.

Maar niet iedereen heeft elke vijf minuten water nodig en men weigert ook wel eens .Hij is beledigd dat zijn water wordt geweigerd. Hij wordt kwaad. Een nogal vermakelijke situatie. Er wordt door de productie met hem gepraat en nu heeft hij een andere strategie. Hij prijst niet meer zijn water aan , hij gooit het gewoon naar iedereen toe. Van enthousiaste medewerker is hij ongeïnteresseerd geraakt. Zo van, ze zoeken het maar uit.

`s Avonds is de Franse actrice Stephane Audran in het hotel gearriveerd om de korte maar vitale rol van verzetsstrijdster te spelen die een aantal Duitse soldaten hun strot doorsnijdt zodat de GI`s vrij baan hebben. Stephane Audran is een mooie interessante actrice, een cult fenomeen omdat ze in de films van haar echtgenoot Claude Chabrol prachtige rollen heeft gespeeld. We maken kennis en ik vraag haar meteen of ze voor mijn camera haar verhaal wil doen. Nu maak ik mee dat acteurs en actrices ondanks hun grote acteerkwaliteiten bepaald niet verbaal ontwikkeld hoeven te zijn als ze geen geschreven tekst hebben kunnen leren. Dat is hier het geval.

Tien minuten lang kwekt Stephane Audran voornamelijk over hoe geweldig ze het vindt om aan de film mee te doen, en hoe geweldig ze Sam Fuller vindt. Misschien is het ook mijn fout geweest dat ik niet duidelijk heb gemaakt om wat voor documentaire het ging en dat ze heeft gedacht dat ze een promo babbel voor een tv ploeg moest geven. Het interview is onbruikbaar en haalt de eindversie van mijn film niet.

Dan is Lee Marvin een betere en fascinerender prater. Ik zet hem op een middag onder een schaduwrijke boom. Hij is geheel op zijn gemak . Het is de derde draaidag en Lee heeft gezien hoe wij werken. Het ging er dan ook niet om of ik tevreden zou zij over zijn werk, maar hij over het mijne. Hij vertelt: “Sam en ik hebben jaren geleden een aflevering van *The Virginian* gedaan hij vertelde me toen al over *The Big Red One* en dat hij mij in gedachte had voor de hoofdrol van sergeant en ik dacht ja het zal wel. Maar ja na jaren van andere dingen is het er nu toch van gekomen en daar zitten we dan in Israël in dikke uniformen in 45 graden hitte. Sam vond ik altijd al een soort vuurbal, Ha, ha my boy!! (hij imiteert Sam). Het is voor mij heel makkelijk met hem te werken , we begrijpen elkaar heel goed. “Ik vraag Lee waarom Sam niet veel meer films maakt. “Dat heeft alles te maken met de mensen die de studio`s tegenwoordig runnen, dat zijn eigenlijk fabrikanten van bh`s, die begrijpen een man als Sam niet, maar goed we maken nu toch deze film en daar draait het om.”

De laatste opnamen zijn aangebroken. De berbers stormen op hun paarden het Colosseum uit en schieten wat Duitse soldaten neer. Sam vraagt me wat ik er van vindt. “Moet er niet wat meer bloed vloeien “vraag ik hem “Oh, nee, ik wil mijn publiek niet de zaal uit jagen “.

Dat doet me denken aan zijn uitspraak over dat hij het echte oorlogsgeweld nooit zal kunnen laten zien. Als je dat wilt doen dan moet je een mitrailleur achter inde zaal van de bioscoop zetten en over de hoofden van de toeschouwers afschieten. We weten dan nog niet dat Steven Spielberg twintig jaar na de opnamen van de *Big Red One* verder gaat dan welke filmer ooit met *Saving Private Ryan,* waarin hij een uitermate bloederige Omaha beach scene laat zien die niet in verhouding staat tot de ingetogen scenes uit films als *The Longest Day* en *The Big Red One.* Ik had in 1998 graag Sam`s reactie op die film gehoord, maar helaas hij was toen al dood. Maar in de geest van Sam kan ik dat antwoord geven “Loved the action scenes, hated the sappy story.”

De actiescène wordt beëindigd met een explosie van de tank die van boven uit gips en boardpapier is gemaakt om

makkelijker op te blazen. Zo`n scene doe je geen twee keer wordt hij uit alle hoeken gefilmd door acht camera`s waarvan er zeker drie of vier vastlopen met hun rolletjes celluloid vanwege de hitte.

PAUZE IN HERZLIA

Terug op de uitvalsbasis in de badplaats Herzlia waar tegenover het hotel een pizzatent is, de enige plek waar je kan eten. Er gebeurt van alles. Op een middag zit ik in de bar van het hotel als de productie manager Peter Cornberg met drankjes in zijn hand op mij afkomt. Tot nu toe heb ik niets van Lorimar ontvangen ik word op de set getolereerd vanwege mijn vriendschap met Sam. Ik voel meteen dat er iets aan de hand is. Cornberg begint uit te leggen dat er in het lab iets mis gegaan is met een paar opnamen van het Colosseum en dat hij zich afvraagt waar wij met de camera stonden. Het gaat vooral om het mastershot van Lee en de vier jongens die zich in het Colosseum terugtrekken. Zouden wij het misschien ook gecoverd hebben. Hans bevestigt dat hij naast Adam Greenberg stond en precies hetzelfde gefilmd heeft. Alleen op 16 en niet 35 mm en met een zwenk naar links i.p.v. een rijer. En dan komt het grote dilemma, ben ik bereid mijn filmrol af te staan wat dan in Hollywood wordt ontwikkeld en bekeken, of moet ik zakelijk zijn en proberen er een slaatje uit te slaan ,want wat geld kan ik best gebruiken voor de financiering van mijn film. Maar er is ook nog zoiets als mijn vriendschap met Sam Ik kan hem niet in de steek laten en ik sta de rol af.

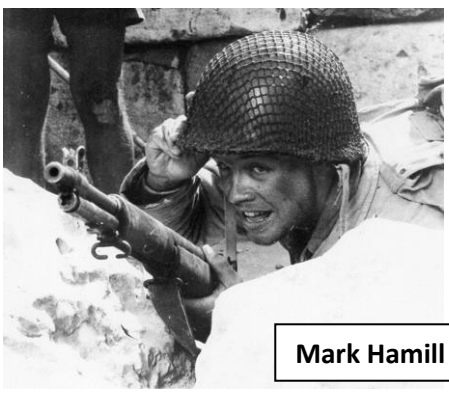

Mark Hamill in het Colosseum

Die avond zijn we toch in een soort euforie dat we opeens voor de producers van *The Big Red One* belangrijk zijn geworden. Op vrijdagavond, sabbat avond, ligt veel in Israël plat. Maar in het hotel verzamelen zich jongeren die zich niet aan de strenge joodse regels willen houden en willen dansen. Ze zitten in een grote kring rond de nog lege dansvloer. En daar zit ook Lee met zijn vrouw Pamela en hij heeft al aardig wat gedronken. We gaan bij ze zitten want ik wil altijd wel zijn verhalen horen die door zijn dronkenschap steeds incoherenter worden. Als Lee uitgepraat is valt zijn oog op de piano en hij strompelt er naar toe. Ik weet niet meer of de pianist hem begeleidde maar Lee begint zijn grote hit "*Wandering Star"*uit de mislukte filmmusical *Paint your wagon* met luide stem te zingen ten overstaan van het jonge publiek dat er niets van begrijpt. Met dit liedje heeft Lee de hitparade gehaald en de Beatles verdrongen, een hele prestatie. Hij is er trots op. Als hij uitgezongen is keert hij naar zijn plek terug waar inmiddels een jonge stel is doorgeschoven. Maar dat zint hem niet en hij begint kwaad te worden. Het jonge stel heeft geen idee wie die oude Amerikaan is. Moet gezegd worden dat de 53 jarige Lee Marvin niet meer lijkt op wie hij was en dan nog is hij misschien wel een bekend gezicht maar geen bekende naam. Pamela moet de zaak sussen en vindt het tijd dat er bij de Italiaan aan de overkant een hapje wordt gegeten. Wij zijn uitgenodigd. Ook daar enige commotie als Lee dronken hen en weer zwaait en naar een tafel; roept dat hij Gary Cooper is. Die geloven dat graag. En dan is het mijn beurt. Eerst krijg ik een salade over mijn hoofd, gevolgd door witte wijn. Pamela verontschuldigt zich met: "Hij vindt je erg aardig" en ik antwoord:" Dat moet wel, want het is erg goede wijn".
Het lukt me dat weekend een interview met Sam op het balkon van zijn kamer te

maken met uitzicht op het strand waar mensen zich beschermen tegen de felle zon onder tentjes. Sam is zo bezeten van zijn film dat ik niet kan praten over zijn andere films, allen maar over de geschiedenis van de Big Red One eenheid en zijn visie over de film. Dat moet dan maar wachten tot later in Hollywood.

Op zaterdag wordt er niet aan de film gewerkt. Tijd voor het doordraaien van de rushes in een screeningroom in Tel Aviv. We zijn door Cornberg uitgenodigd om de opnamen van de laatste dagen te zien. Ongeveer drie uur film zonder geluid. De meeste opnamen hebben we meegemaakt. Buiten de screeningroom staat Sam een Havana rokend te wachten en begroet me allerhartelijkst: “Thys, I`m gonna send a telegram to your mother and your father that I`m glad you`re here !” Hij is dus op de hoogte dat ik de rol film heb afgestaan. “I`ts okay ,Sam” is mijn antwoord.

En dan volgt de vertoning van het ruwe materiaal. Crew en cast zijn aanwezig ,behalve Lee Mavin die het wel gelooft en zijn roes uitslaapt. Na verloop van tijd komen er een paar close-ups van de jonge acteurs die zwaar beschadigd zijn, alsof de film vele keren door de projector is gedraaid. Overal stukken uit het beeld, onherstelbaar lijkt me. Maar goed er is nog veel meer materiaal om de scene te coveren. E n dan is daar die mastershot van Lee Marvin die het Colosseum inloopt gevolgd door de vier GI`s. Ook zwaar beschadigd. Dit is duidelijk een shot dat Sam wil gebruiken, afgewisseld misschien met wat camerastandpunten van opzij. Teleurstellend gezucht klinkt door de screeningroom. Ik denk ik zit goed, ze moeten absoluut mijn opname gebruiken. We zullen zien.

D-DAY

Het strand van Natanya wordt gebruikt voor de invasie scene van Omaha Beach waar Sam gevochten heeft. Ik verwacht veel spektakel maar als ik arriveer vroeg in de ochtend zitten er meer mensen van de crew op het strand dan er acteurs en figuranten in zee lopen. Ook hier weer wil Sam zich alleen op de jonge acteurs en de sergeant concentreren. Er zijn zelfs geen landingsboten. Die worden er later in het lab ingebracht. In tegen stelling tot Bet Shean is het weer minder warm en het zeewater is ook aangenaam, anders dan op de echte regenachtige D-Day. Acteurs en figuranten zijn blij met het zilte nat.

Lee Marvin: “Get down! Get down! You fucking assholes!”

Afgezien van die paar figuranten die niet begrijpen dat er kogels over hun hoofd vliegen en dat ze moeten bukken verloopt de shoot vlot. Ik sta bij de zeereep te kijken En dan staat Lee Marvin voor de tweede keer op en loopt naar mij toe. Iedereen is vol verwachting. Hij heeft al de twee figuranten uitgescholden, gaat die dutchman nu zijn portie krijgen ? Ademloos kijkt men toe. Lee slaat echter amicaal zijn arm om mijn schouder en met de andere arm wijst hij naar de lucht, als een soort profeet: “De weg naar succes is geplaveid met stommelingen die niet betaald krijgen en jij bent er een van” “Hoezo?” Vraag ik nog. “Je had die rol film nooit aan Lorimar moeten geven.”

”Maar het was voor Sam “. “Dat weet ik, maar die opname was heel belangrijk, weet je waarom? Retreat! Terugtocht! Amerikaanse soldaten die zich terugtrekken en als wij terug moeten naar dat Colosseum voor dat ene shot, dan kost dat een dag en de crew en de acteurs moeten mee; wat denk je dat dat kost? Een vermogen.” Lee weet dat ik nooit een cent van Lorimar zal krijgen en de tijd wijst uit dat hij gelijk heeft gekregen. Het enige positieve is dat ik nu overal bij kan komen, want als er iets mis gaat dan hebben the Dutch het.

De dag aan het strand verloopt spoedig tot dat er iets gebeurt wat ik niet kon voorzien. De explosies die in films worden gebruikt zijn nogal onschuldig. Heel veel water, zand en lucht, de acteurs lopen geen risico. Ik meen te horen dat er een explosie vlak voor ons gaat plaats vinden ,maar Hans is al enthousiast het water ingelopen om een goed shot te maken en dan vindt er vlak voor zijn neus een ontploffing plaats en ik sta vlak achter hem. Op zich niets aan de hand behalve als je een filmcamera, een Aaton van Fl 60.00 op je schouder hebt die overgoten wordt met warm- en vooral zout-middellandse zeewater. Hans rent de zee uit het strand op. Hij kan zelfs de camera niet meer stilzetten en de film loopt heel langzaam door. Hij gaat meteen de camera openen en schoonvegen voordat het zout zich afzet en alles vast laat lopen. En dat lukt, de camera werkt daarna weer.

Bobby DiCicco, Lee Marvin, Thys Ockersen, Hans den Bezemer, Bert Steeman op het strand van Natanya

HOLLYWOOD

Ik weet dat ik goed materiaal heb , maar ik moet nog bij Sam thuis het interview maken over zijn vorige films. Een paar weken na mijn terugkeer arriveert een pakketje van Lorimar met mijn rol negatief plus kleur print. En een vriendelijk briefje dat ik bedankt word voor de medewerking ,maar dat ze niets van mijn filmmateriaal hebben gebruikt. Moet ik dat echt geloven? Ik zal moeten wachten tot de film uitkomt. Inmiddels heb ik wat financiering van de VPRO en de BRT, met de nadruk op wat. Ik begin aan de montage en ga naar Hollywood om nog een gesprek met Sam te voeren. En ik presenteer mijn rollen ruwe film met gelijk gelegd geluid aan een fluim van Lorimar, ene Leonard Morpurgo, die de pr van de film nu aan het doen is. Mijn idee is dat ik mijn film materiaal voor 30.000 dollar aan Lorimar verkoop en daarna mijn eigen film maak. We draaien van de drie uur een flink deel door, maar Morpurgo denkt mijn footage niet nodig te hebben. Hij denkt dat hij zelf nog wel wat interviews kan maken . Ik zeg sarcastisch : “Hoe denk je dat te doen? Je hebt de acteurs niet meer bij elkaar en je mist de sfeer van de set” Maar hij is niet geïnteresseerd. Op een budget van 9 miljoen dollar lijkt me $ 30.000 een schijntje voor promo materiaal. We praten natuurlijk nog niet over extra`s die in die tijd voor video en vooral dvd nog niet bestonden. Teleurgesteld keer ik huiswaarts; ik zal zelf voor een goed einde van mijn documentaire moeten zorgen.

De première van *Sam Fuller & The Big Red One* vindt plaats op het Rotterdamse Film Festival in 1979 .De ontvangst is heel goed en het is een begin van een reeks vertoningen op festivals in o.a. Berlijn, Hong Kong, Cannes (op video) en Edinburgh waar mijn interesse voor Sam Fuller exact 10jaar eerder begon.

Ik stuur Sam een 16 mm copy en ik betreur het nog altijd dat ik er niet bij was toen hij de film thuis voor vrienden en medewerkers van *The Big Red One* draaide. Hij was toen nog een jaar verwijderd van de première in Cannes van zijn eigen oorlogsfilm. Ik krijg een enthousiaste brief. Dat maakt veel goed.

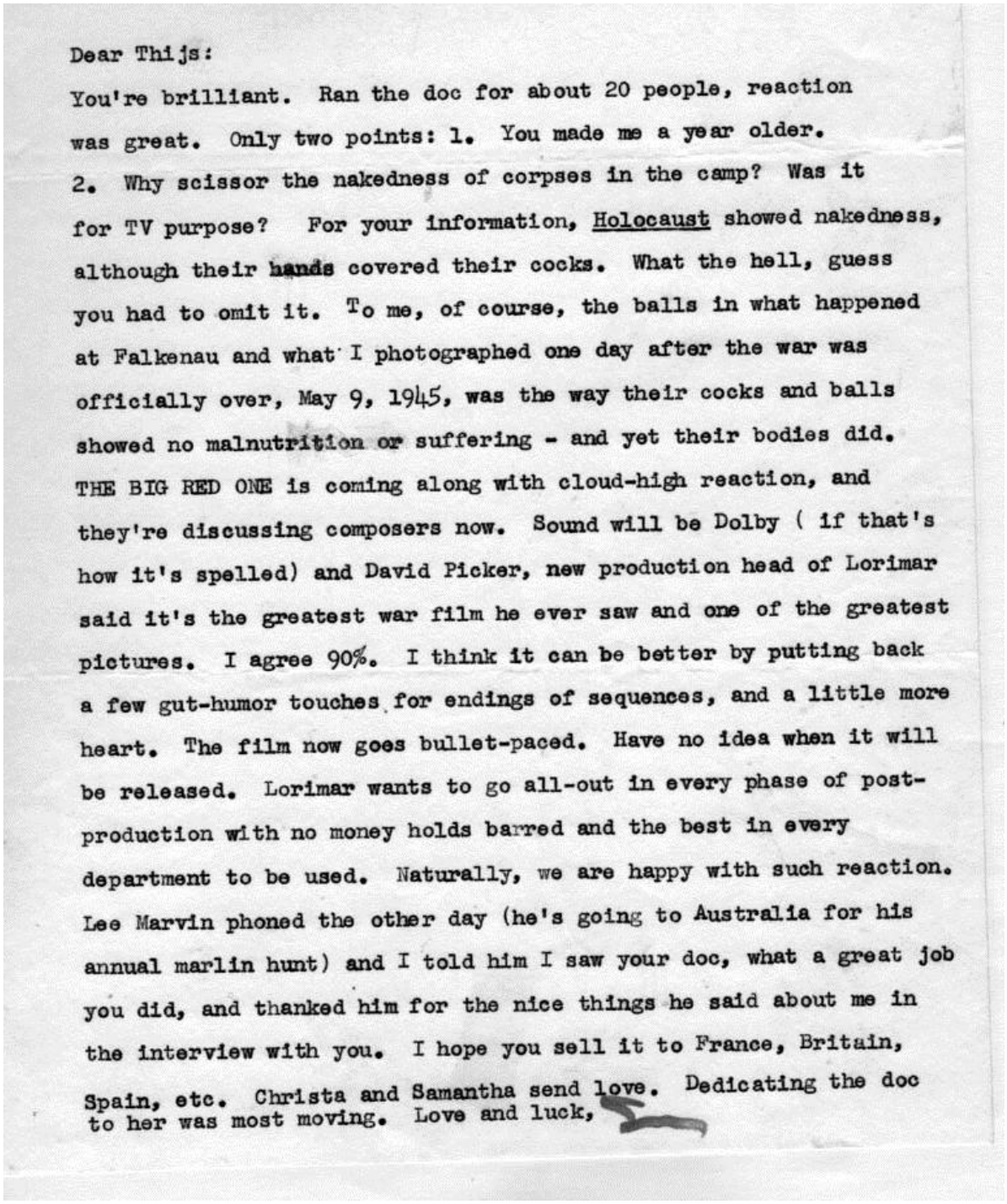

Dear Thijs:

You're brilliant. Ran the doc for about 20 people, reaction was great. Only two points: 1. You made me a year older. 2. Why scissor the nakedness of corpses in the camp? Was it for TV purpose? For your information, Holocaust showed nakedness, although their hands covered their cocks. What the hell, guess you had to omit it. To me, of course, the balls in what happened at Falkenau and what I photographed one day after the war was officially over, May 9, 1945, was the way their cocks and balls showed no malnutrition or suffering - and yet their bodies did. THE BIG RED ONE is coming along with cloud-high reaction, and they're discussing composers now. Sound will be Dolby (if that's how it's spelled) and David Picker, new production head of Lorimar said it's the greatest war film he ever saw and one of the greatest pictures. I agree 90%. I think it can be better by putting back a few gut-humor touches for endings of sequences, and a little more heart. The film now goes bullet-paced. Have no idea when it will be released. Lorimar wants to go all-out in every phase of post-production with no money holds barred and the best in every department to be used. Naturally, we are happy with such reaction. Lee Marvin phoned the other day (he's going to Australia for his annual marlin hunt) and I told him I saw your doc, what a great job you did, and thanked him for the nice things he said about me in the interview with you. I hope you sell it to France, Britain, Spain, etc. Christa and Samantha send love. Dedicating the doc to her was most moving. Love and luck,

Toch blijft Sam Fuller voor het grote publiek een onbekende regisseur die in de marge heeft gewerkt. Mijn documentaire verandert daar niets aan ,maar in film kringen is men heel blij met mijn documentaire en het leidt al heel gauw tot een volgend project dat de NOS van me wil. Ik kies voor nog zo`n maverick filmmaker , Don Siegel, die tegen de klippen op heeft gewerkt, maar dank zij zijn succesvolle samenwerking met Clint Eastwood in de hoogste regionen van Hollywood is terecht gekomen. Ik heb hem een paar keer ontmoet en dat maakt het contact gemakkelijk voor mijn nieuwe film *Don Siegel, last of the independents*. Beide films zullen hun eigen waarde gaan krijgen in de loop der jaren, De Fuller doc. krijgt opvolgers door nieuwe bewonderaars, maar mijn film is toch de enige productie waarbij je Sam uitvoerig aan het werk ziet en de Siegel doc. zal de enige film over Don Siegel worden.

Ik ben terug in Hollywood in de zomer van 1979 en wil daar mijn film aan mensen laten zien. Ik heb een korte ontmoeting met Sam voor zijn huis in de Hollywood heuvels. Hij komt heel gespannen over. Neemt in dank een doos Havanas van me aan, maar kan niet aanwezig zijn bij een screening op Sunset Boulevard in een screeningroom van een oude baas, de broer van Max Nosseck. Vrienden komen kijken waaronder de acteurs Aldo Ray en Kabir Bedi. Lof alom; ik ben blij, maar teleurgesteld dat Sam er niet bij is.
Dan een vertoning op de Univerity of Southern California voor een paar honderd studenten en de vier jonge acteurs uit de film: Mark Hamill, Robert Carradine, Kelly Ward en Bobby DiCicco. En Sam stapt het toneel op om me te bedanken voor mijn film maar er zitten wel twee fouten in het commentaar. Hij was geen journalist in de oorlog, maar gewoon een GI die er over wilde schrijven en zijn vrouw Christa zit (niet meer) in de eindversie. Maar dat kon ik niet weten. Ik zie het enthousiasme terug bij de oude baas die druk vertelt over zijn oorlogsbelevenissen en de film die hij aan het monteren is. Wat ik lang niet zal weten dat hij op een eind versie van bijna drie uur uitkwam en dat Lorimar hem tenslotte uit de montagekamer verwijderde om een versie van 1 uur 50 minuten er van te maken, meer geschikt voor een bioscoop release. Met die frustratie al Sam tot zijn dood moeten leven.
Andere films volgden voor mij en voor Sam, maar de vriendschap bleef en ik zag hem jaarlijks in LA tot hij naar Frankrijk, verhuisde.
Een volgend project *Alamo Charlie* over truckdrivers strandde vlak voor de opnamen. Een betrekkelijk kleine film ,onafhankelijk gefinancierd met oude rotten Aldo Ray en Ralph Meeker. Ik zie bij Sam in zijn werkruimte The Shag een groot planningbord hangen met de scenes er op. Aldo Ray vertelt me dat twee productie jongens naar Noord-Californië vertrokken om locaties te zoeken en dood in de sneeuw werden gevonden. Overdosis aan cocaïne. De financier trok meteen al zijn geld terug.

In 1980 krijgt Sam zijn grote première in Cannes waar eerder *The deer hunter* en *Apocalypse now* een grootse ontvangst kregen. Sam speelt het spel mee om de film goed te kunnen promoten. Lee Marvin en Pamela ontmoet ik weer in Amsterdam om de film te promoten. Ik maak een interview op film voor KRO `s *Briefkaart op de eerste rang.* Lee zit er relaxed bij in een mooi blauw pak. Hij grijnst als hij me ziet en zegt: “How did you get out of Israel?”
Inmiddels heb ik natuurlijk *The Big Red One* gezien en ik vind het een mooie film waar het een en ander aan ontbreekt. Vooral kleine pittige dingen zijn er uitgehaald die de scenes net iets meer geven en natuurlijk hele scenes, waaronder het Colosseum. Het was ook niet weg te werken dat dat de Amerikaanse soldaten een mooi kleurtje van de zon hebben ,terwijl D-Day in lelijk weer plaats vond. Maar toch heeft Sam mooi werk verricht. Ook Lee Marvin is teleurgesteld dat scenes zijn verdwenen en de film die hij daarna heeft gemaakt *Death Hunt* zou eerst door Robert Aldrich worden gemaakt met wie hij twee van zijn beste films heeft gedaan *Emperor of the North* en *The Dirty Dozen,* maar die weigerde omdat er niet genoeg geld was.
Mijn shot komt in *The Big Red One* niet voor. Wel is het oorspronkelijke shot van de terugtrekkende soldaten in het Colosseum helemaal aan het eind van de film te zien als verstild beeld waar de eindtitels over heen gaan.

EEN GEVAARLIJKE WITTE HOND

White Dog was een verhaal van Roman Gary. Een nogal heftig verhaal over een witte herders hond die getraind blijkt te zijn om zwarte mensen aan te vallen en te vermoorden. Paramount zag er wel een film in dat voor weinig geld in de Hollywood heuvels niet ver van de Paramount studio`s en Sam`s huis in 1982 gemaakt kon worden. Sam was toen zeventig ,maar in goede conditie en hij had toch weer naam gemaakt met *The Big Red One .* De film was niet het grote succes geworden dat men had gehoopt en dat kwam ook doordat Lorimar zich niet echt had uitgesloofd met de promotie. *White dog* kon vlug, veilig en voordelig gemaakt worden met een cast die goed maar niet opvallend was: Kristy McNicol als het meisje dat de witte hond vindt en Paul Winfield en Burl Ives als de mannen die de hond tevergeefs proberen om te turnen. Maar de pleuris brak los toen actiegroepen gingen beweren dat er een racistische film werd gemaakt. Hoe goed de film ook was, en hij was het, het deed er niet meer toe. Paramount schrok en nam de film uit de Amerikaanse distributie. Alleen in Europa werd hij op filmfestivals en hier en daar in bioscopen nog vertoond. Sam had weer een flop op zijn naam zonder dat hij er iets aan kon doen. Het werd heel moeilijk voor hem om ooit nog een Hollywood film te maken.
Sam Fuller verkast zijn gezin naar de stad die hem altijd genereus en met admiratie heeft onthaald: Parijs. In Hollywood ben je zo goed als je laatste film en die ligt dus voornamelijk op een plank, in Frankrijk kijken ze naar je hele oeuvre. Erich von Stroheim was uitgekotst in Hollywood en heeft nog mooie jaren in Frankrijk beleefd war hij op handen werd gedragen. Inclusief een prachtige rol in Jean Renoir`s *La grande illusion.*

Het lukt Sam in 1984 een Franse film op te zetten die hij ook in het Engels kan draaien: *Les voleurs de la nuit (Thieves after dark)* met in de hoofdrol Bobby Di Cicco en Veronique Jannot als jong stel dat in Bonnie & Clyde stijl wraak neemt op de mensen die hen dwars zitten. Vijf jaar later in 1989 maakt hij in Portugal *Street of no return* met Keith Carradine in de hoofdrol. Zijn laatste speelfilm ,maar er is ook nog de tv film in 1990 *The Madonna and the Dragon* met Jennifer Beals . Ze hebben alle drie niet de kwaliteit van zijn Hollywood producten maar ze zijn het aanzien waard. Ik kom Sam her en der tegen. In Edinburgh in 1992 ziet hij mijn film *Roy Rogers King of the Cowboys.* Hij roept enthousiast tegen de pers "Wonderful picture, it has heart." Ik begrijp niet waar zijn enthousiasme vandaan komt, want ik weet dat het fenomeen van de zingende, veertiger jaren cowboy ver van zijn belevingswereld staat. Een aantal jaren later kom ik er achter dat hij al in de jaren dertig eens script heeft geschreven over een jongen die een groot bewonderaar is van cowboy Tom Mix. Die film kwam er nooit maar mijn film heeft dezelfde elementen die Sam toen al had bedacht. En daarom raakte het hem. Op het filmfestival van Goteborg in 1984 vier ik uitbundig op Sam`s hotelkamer mijn verjaardag met hem, Russ Meyer en wat Zweden die de kamer aandoen om mee te drinken.

Sam ,Christa en Samantha komen twee keer naar Nederland. Een keer voor een retrospectief van zijn werk. In Desmet kijken we samen naar *The Big Red One* en hij maakt aantekeningen. Warner Bros heeft alle films van Lorimar overgenomen en men denkt aan een restauratie van *The Big Red One.* De copy die we bekijken komt uit België, iets anders was er niet, en is zwaar beschadigd. De eindscene is incompleet en Sam wordt kwaad. Hij denkt dat er nog meer coupures zijn aangebracht. Ik probeer hem duidelijk te maken dat het alleen maar gaat om een oude versleten copy van de film.

De tweede keer komt hij voor een vraag en antwoord sessie op de filmacademie. De leerlingen die waarschijnlijk nog nooit een van zijn films hebben gezien luisteren aandachtig.

Sam en Samantha in Amsterdam

Samantha is een puber die zich hevig verzet tegen haar vader die het gezin overspoelt met zijn verhalen. Ik een haar een keer apart en zeg tegen haar dat er een tijd komt dat haar vader niet meer leeft en dat zij zijn verhalen moet vertellen. Ze kijkt me vol ongeloof aan maar in 2005 zit ze in de extra`s van *The Big Red One* op dvd in Sam`s stoel in de Shag met een helm op en imiteert haar vader en in 2013 maakt ze haar eigen film over hem *A Fuller life* gebaseerd op zijn autobiografie, waarbij Mark Hamill, Tim Roth, Wim Wenders, Robert Carradine e.a. stukken uit het boek voorlezen. Mijn profetische woorden zijn uitgekomen.

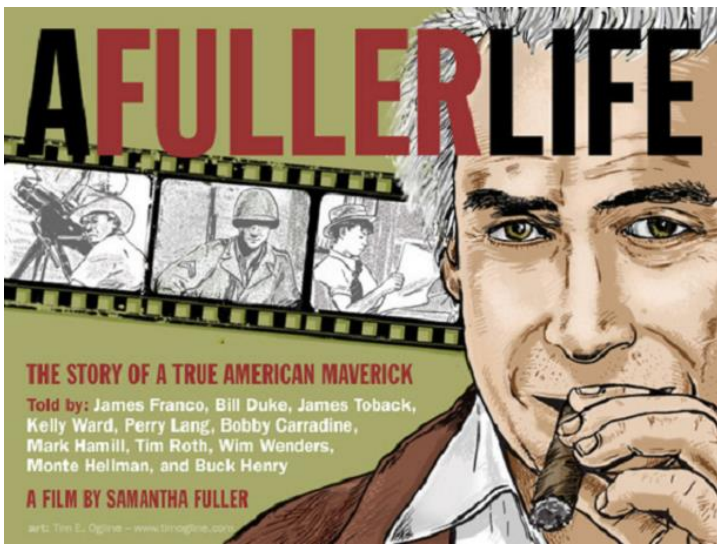

Sam , Christa en Samantha brengen een avond bij mij thuis in Zandvoort door waar ze begroet worden door mijn vrienden uit de filmwereld. Samantha blijft bij me logeren in afwachting van haar vriendje uit Parijs.
In die laatste jaren in Parijs is Sam ziek geworden ,krijgt een beroerte en Christa besluit Sam terug te brengen naar de Hollywood heuvels in een Amerikaanse omgeving zodat hij weer beter kan praten.

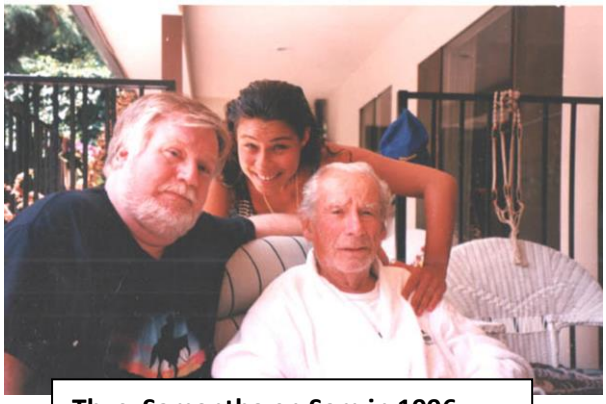

Thys, Samantha en Sam in 1996

DE RECONSTRUCTIE VAN
THE BIG RED ONE

In de zomer van 1997 wordt er door Het American Film Institute een retrospectief gegeven van Sam`s films. Ik heb Sam thuis ontmoet en het spreken gaat hem slecht af. Toch vertoont hij zich in de bioscoop om vol vuur over zijn films te praten. Het wordt hem vergeven dat hij niet goed meer uit zijn woorden komt. Mijn documentaire wordt op een avond in combinatie met *The Big Red One* vertoond. Na af loop zal er op het toneel worden gediscussieerd over de restauratie van *The Big Red One.* Ik begrijp dat Sam niet wil komen, hij is het gepraat over de restauratie zat, hij wil het zien gebeuren.
Na afloop van de films zit ik op het toneel met twee mensen van Warner Bros, cameraman Adam Greenberg, Robert Carradine en Kelly Ward. Green berg weet van scenes te vertellen die hij heeft opgenomen maar die niet in de uiteindelijke versie zitten. Aan mij documentaire hebbend de bezoekers gezien dat er een hele scene in een Colosseum ontbreekt. Maar we worden niets wijzer van het feit of die restauratie er komt.
Een paar dagen later belt Christa mij of ik bij Sam`s 85e verjaardag op 12 augustus wil komen. Ik ben vereerd en ben nieuwsgierig wie nog meer komen, maar het is een petit comite. Ik, twee buurmannen en de man die helpt bij het schrijven van Sam`s boek *A Third Face* met zijn advocate. Samantha is allerliefst voor Sam. Jennifer Beals belt op; Angie Dickinson stuurt bloemen. Het is een mooie zomeravond zoals altijd in Hollywood. De avond eindigt met Sam die en video opzet van *China Gate* die hij op de bank bekijkt met de oude moeder van een van die buurmannen. Ik sta op het punt van vertrekken en zie nog net dat Samantha tijdens de titels door het beeld loopt. Sam gromt wat en zwaait met zijn arm dat ze uit beeld moet. Zo met die oude dame vormen ze net een stel. Ik realiseer me dat dit de vermoedelijk laatste keer is dat ik hem zie.

Sam's 85e verjaardag met Christa en Samantha

Sam sterft op 30 oktober 1997 in zijn huis in Hollywood. Christa vertelt me later dat hij zo met die lange witgrijze haren er als een engel bij lag.

De drie jarige Samantha met Mark Hamill in een scene van The Big Red One die ook in de reconstructie van de film niet voorkomt, maar wel in de extra's.

Ik word vroeg in de ochtend door een vriendin in Zandvoort wakker gebeld en ze zegt me dat Sam Fuller is overleden.
Ik krijg Christa niet aan de telefoon maar wel Samantha die nog altijd een flat in Parijs heeft. Ze klinkt niet overstuur en vertelt me dat ze die dag naar Hollywood, vliegt.

In Januari ben ik terug in Hollywood. Bij Warner Home Video willen ze dat ik naar een reel kom kijken met stukjes film die niet in de lange film zitten. Ik heb die reel al eens eerder gezien in Nederland bij de distributeur. Het was een lange promo reel die vertoond was in Alameda tijdens een bijeenkomst van Lorimar bazen. Ik vraag de Warner mensen waar zijn al die rolletjes film die Lorimar uit de eindversie van Sam hebben gehaald bij het inkorten? Die weten ze niet te vinden. Ik leg uit dat Sam een lange versie heeft gemonteerd die niet werd goedgekeurd en dat toen de editor gewoon stukken er uit heeft gehaald en in blikjes heeft gestopt. Die moeten ergens liggen. Ik hou dit verhaal voor mezelf, maar als de jaren verstrijken krijg ik van Christa te horen dat ze het verwijderde materiaal en de negatieven in een schuur hebben gevonden en dat er serieus gewerkt gaat worden aan een restauratie.

In 2005 gebeurt dat dan ook door filmcriticus Richard Schickel aan de hand van het filmscript. Een nogal rare keuze als je bedenkt dat Lewis Teague, die inmiddels regisseur is en cutter, second unit regisseur was bij The Big Red One. En Schickel vraagt zich af waar die Dutchman met zijn documentaire zit, want die komt goed van pas bij de extra`s van de DVD. Dus Warner benadert mij met een groots offer van $20.000 voor de wereldrechten. Mijn co-producer Tom Burghard en ik willen $ 80.000 dat moet Warner die net miljarden heeft verdiend met de Harry Potterfilms er toch wel voor over hebben. Dus niet. Iedereen gaat zich er mee bemoeien, zelf Christa die zich afvraagt waarom ik het genereuze aanbod van $15.000 niet accepteer. Ik moet toch vereerd zijn om op de DVD te staan. Als ik het lagere bedrag van $15.000 hoor dan begrijp ik dat ze zelf $ 5000.- in haar zak steekt. Ik negeer haar aanbod. Het wordt dus weer niets. De film gaat in een versie van bijna drie uur met veel succes in herpremière in Cannes dat jaar en niet veel later komt der DVD op de markt die ik met interesse bekijk. Voor liefhebbers van Fuller`s werk is de lange versie uitermate interessant, maar of het een grote verbetering is betwijfel ik. Ik denk dat als Sam zelf de nieuwe montage had gedaan hij toch meer voor een versie van twee en een half uur had gekozen. In ieder geval zijn veel scenes nu voorzien van de grappige, scherpe pointes in scenes en seksuele verwijzingen waar Lorimar (producers van o.a. de vreselijke christelijke Waltons tv serie) zich klaarblijkelijk aan stoorde.

De extra`s zijn hopeloos. Schickel heeft geen opnamen van de opnameperiode. Hij heeft geen oude interviews uit die tijd, maar hij is de vier jonge acteurs gaan opzoeken die midden vijftig zijn. Van Sam Fuller heeft hij nog een oud interview dat hij heeft kunnen gebruiken en zo ontstaat er een rommeltje dat geen aanwinst is. En Lee Marvin die ook inmiddels is overleden ontbreekt natuurlijk ook. Mijn documentaire was absoluut noodzakelijk geweest om dit feest te doen slagen. De nieuwe *Big Red One* blijkt wel op DVD een groot succes te zijn en van de $250.000 investering komt in eerste instantie $750.000 terug.

SAM LEEFT VOORT

Om de zo veel tijd wordt Sam Fuller herontdekt. Eerst kwam Melvin Bragg met een documentaire voor de South Bank tv, daarna in 1996 “ontdekten” Tim Robbins en Quentin Tarantino Fuller en zijn werk in de documentaire *The typewriter, the rifle and the movie camera* en onlangs schreef Linda Dombrowski, docente aan een Universiteit in New York haar analytische boek *If you die I`ll kill you*. Sam Fuller blijft voer voor filmliefhebbers en psychologen. En dan zijn er nog al die onverfilmde scenario`s en film ideeën die eigenlijk alleen maar door de man zelf zouden kunnen worden verfilmd. Maar misschien komen ze toch een keer beschikbaar voor een talentvolle filmmaker die zo`n script eer aan doet. Tot dan eindig ik met Fuller`s uitspraak nadat een scene was opgenomen : Forget it! (in plaats van Cut!)

FOTO’S VAN THE BIG RED ONE

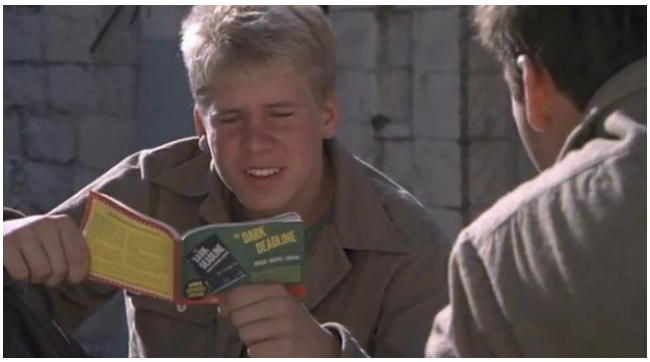
DARK
DEADLINE

LEE MARVIN
THE BIG
RED ONE
FILM VON SAMUEL FULLER
IM VERLEIH DER SCOTIA

LEE MARVIN
THE BIG
RED ONE
EIN FILM VON SAMUEL FULLER
IM VERLEIH DER SCOTIA

MEER SET FOTO'S VAN THE BIG RED ONE

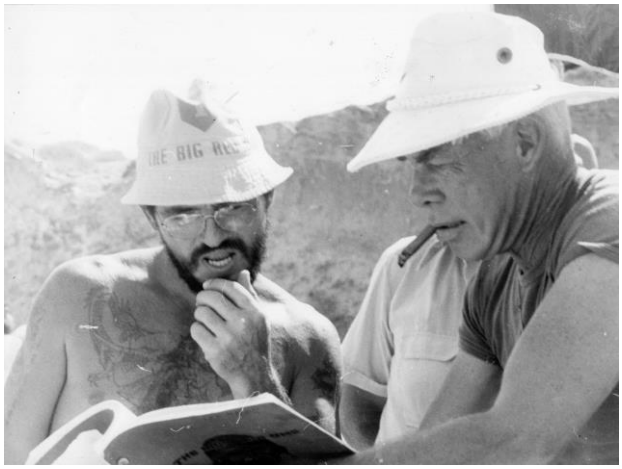

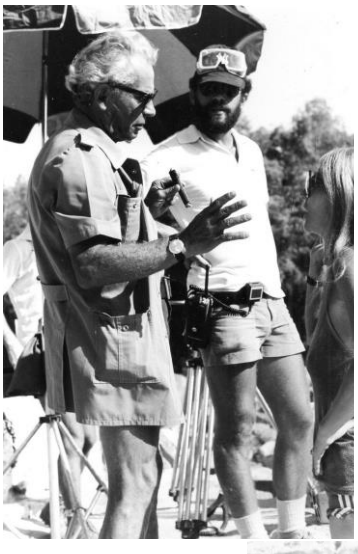

“I make movies to tell my stories”

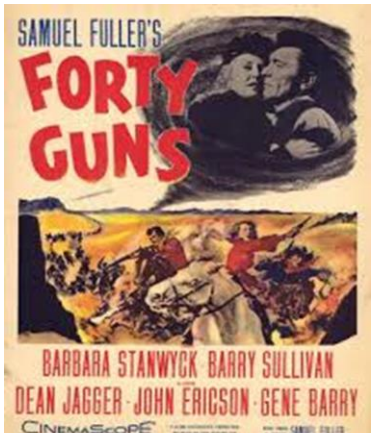

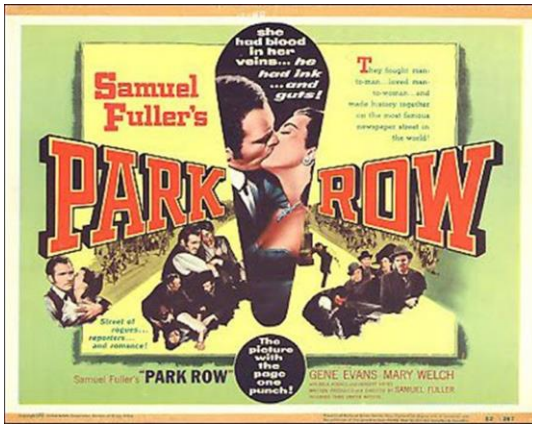

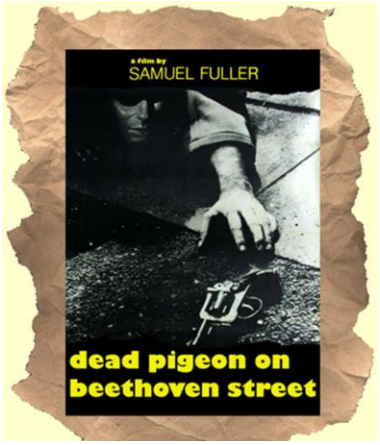

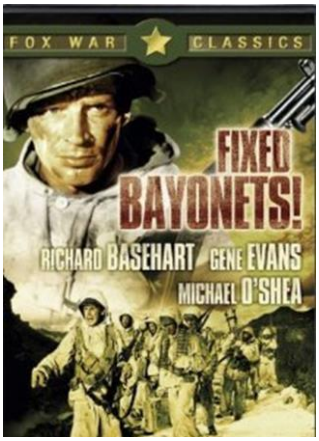

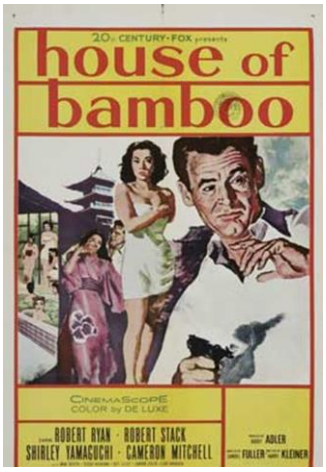

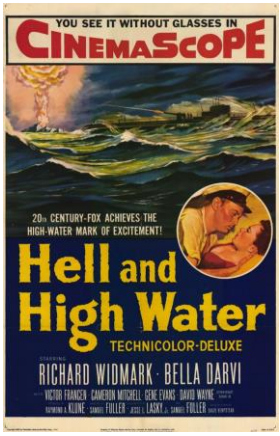

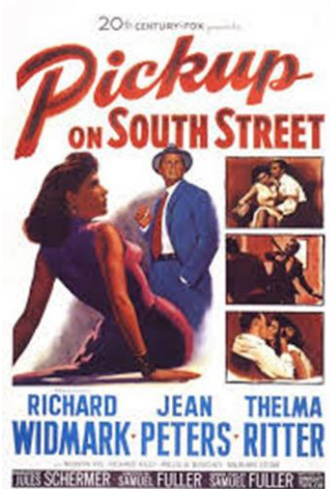

KEITH CARRADINE BILL DUKE VALENTINA VARGAS
SAMUEL FULLER'S
STREET OF NO RETURN

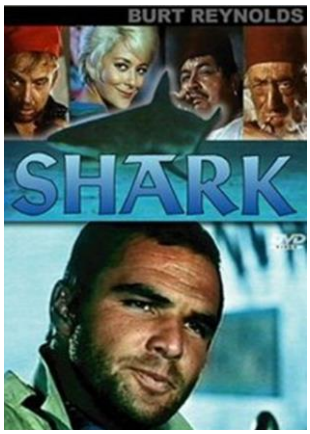
BURT REYNOLDS
SHARK

"SHOCK CORRIDOR" OPENS THE DOOR TO SIGHTS YOU'VE NEVER SEEN BEFORE!
SHOCK CORRIDOR

THE LUSTIEST ADVENTURE A MAN EVER LIVED!
THE BARON OF ARIZONA
VINCENT PRICE · ELLEN DREW

LEE MARVIN · MARK HAMILL
THE BIG RED ONE
AU-DELÀ DE LA GLOIRE

YES, this is a beautiful American girl in the arms of a Japanese boy!
A MOTION PICTURE OF STARTLING FRANKNESS... VIVID EMOTIONS!
The Crimson Kimono
Victoria SHAW · Glenn CORBETT · James SHIGETA

SHOCK and SHAME STORY of a NIGHT GIRL!
SHE KNEW ALL THE ANSWERS UNTIL SHE CAME FACE-TO-FACE WITH THE TOUCH OF
THE NAKED KISS
CONSTANCE TOWERS
ANTHONY EISLEY · MICHAEL DANTE

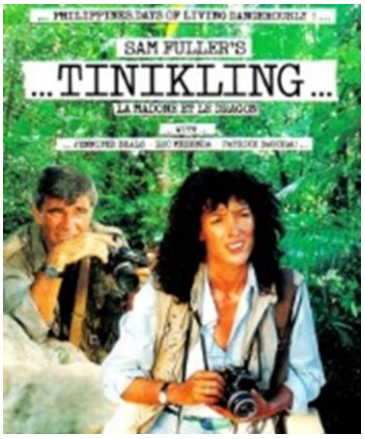
SAM FULLER'S
...TINIKLING...

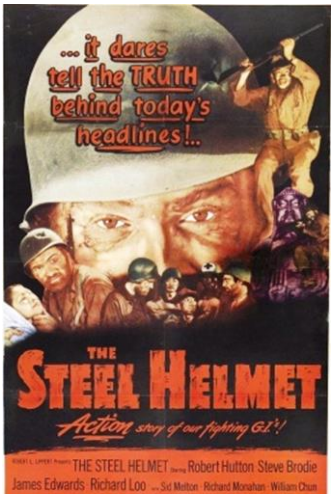
...it dares tell the TRUTH behind today's headlines!..
THE STEEL HELMET
Action story of our fighting G.I.'s!

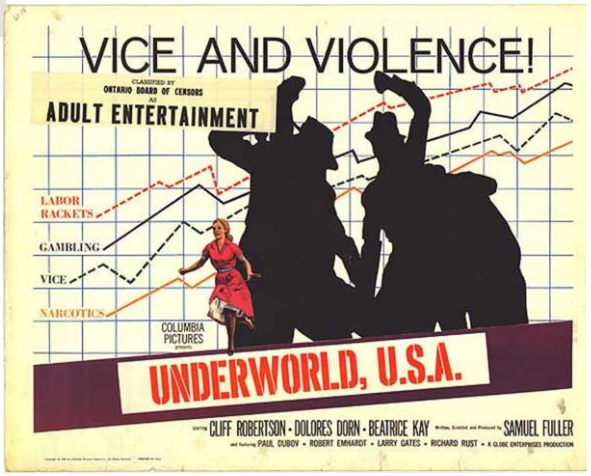
VICE AND VIOLENCE!
CLASSIFIED BY ONTARIO BOARD OF CENSORS AS
ADULT ENTERTAINMENT
LABOR RACKETS
GAMBLING
VICE
NARCOTICS
COLUMBIA PICTURES
UNDERWORLD, U.S.A.
CLIFF ROBERTSON · DOLORES DORN · BEATRICE KAY
SAMUEL FULLER

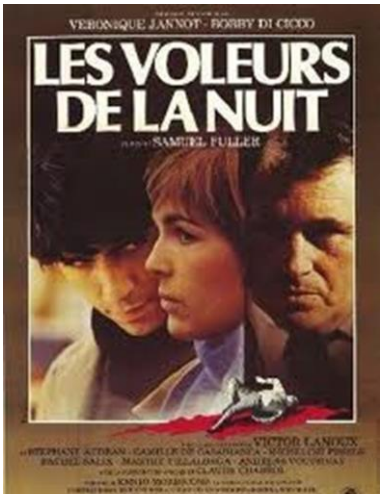
VERONIQUE JANNOT · BOBBY DI CICCO
LES VOLEURS DE LA NUIT
SAMUEL FULLER

THE MOST CONTROVERSIAL FILM OF THE YEAR!
WHEN MAN'S BEST FRIEND BECOMES HIS FIERCEST ENEMY
SAM FULLER'S
WHITE DOG
TRAINED TO KILL

A MAD GENERATION
SPAWNED IN LUST...
CONSUMED BY HATE
where everything decent is
VERBOTEN
...FORBIDDEN!
SAMUEL FULLER'S
VERBOTEN!
JAMES BEST · SUSAN CUMMINGS · TOM PITTMAN · DICK KALLMAN

"EVERY SCENE MUST BE EXCITING, IN DIALOGUE OR ACTION. I DON'T WANT THE AUDIENCE TO FALL ASLEEP".

Nat King Cole & Gene Barry in *China Gate*

Barbara Stanwyck & John Ericson in *Forty Guns*

Gene Evans in *Park Row*

John Ireland in *I shot Jesse James*

Vincent Price in *The Baron of Arizona*

Jane Peters in *Pick up on South Street*

Constance Towers in *The Naked Kiss*

Peter Breck in *Shock Corridor*

Cliff Robertson & Robert Emhardt in *Underworld*

Gene Evans in *The Steel Helmet*

James Dean in *Fixed Bayonets*

Richard Basehart & Gene Evans in *Fixed Bayonets*

Susan Cummings & James Best in *Verboten*

"MY STORIES ARE ABOUT CONMEN, THIEVES, MURDERERS, OBSESSED IDIOTS, MANIACS. WHAT I CALL NORMAL PEOPLE".

Anton Diffring & Glenn Corbett in *Dead pigeon on Beethoven street*

Richard Widmark & Bella Darvi in *Hell and High water*

Robert Stack in *House of*

Kristy McNichol, Paul Winfield & Burl Ives in *White Dog*

Jeff Chandler in *Merrill's*

Bobby DiCicco in *Thieves after Dark*

Keith Carradine in *Street of no return*

Luk Merinda & Jennifer Beals in *The Madonna and the Dragon*

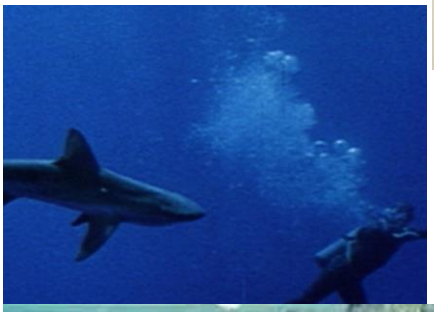

Burt Reynolds & Sylvia Pinal In *Shark*

Charles Bronson & Rod Steiger in *Run of the Arrow*

Peter Brown in *Merrill's Marauders*

“WRITING IS MY PASSION. TELLING STORIES, INVENTING CHARACTERS AND LET THEM CLASH”.

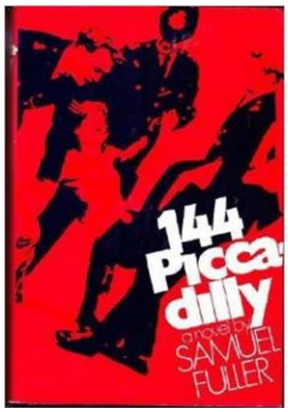

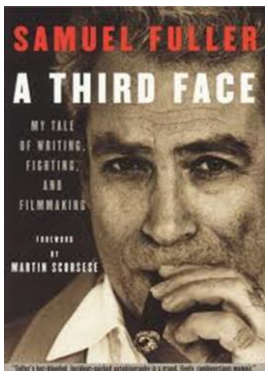

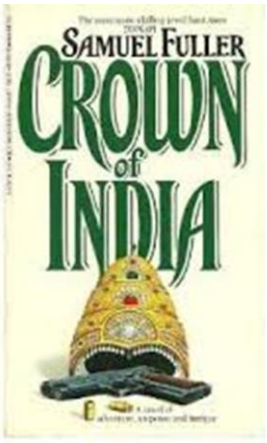

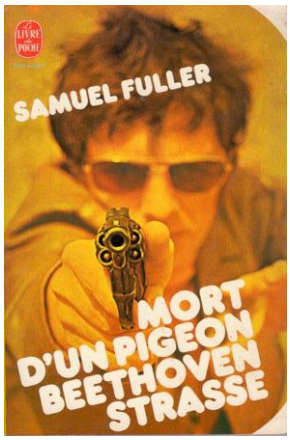

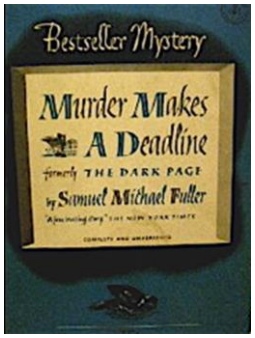

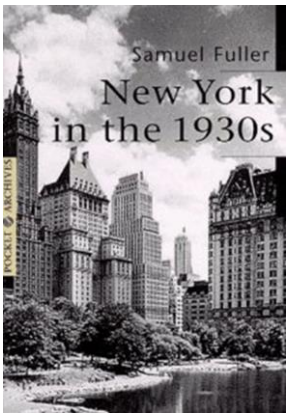

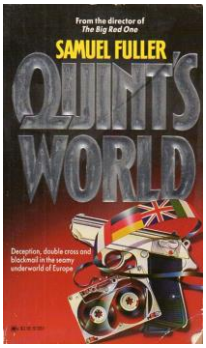

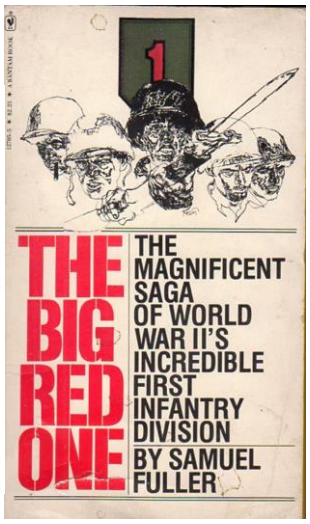

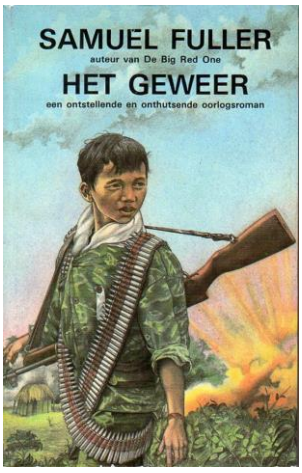

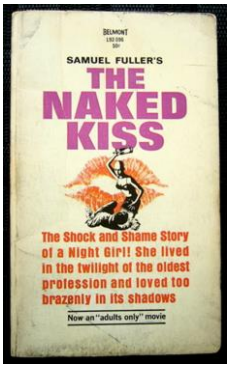

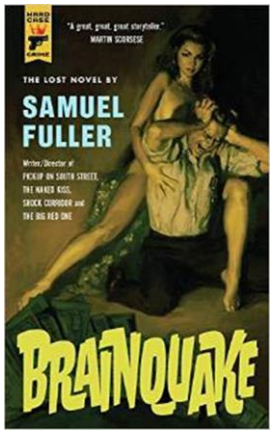

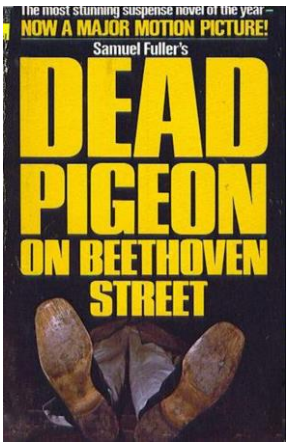

LITERATUUR OVER SAM FULLER

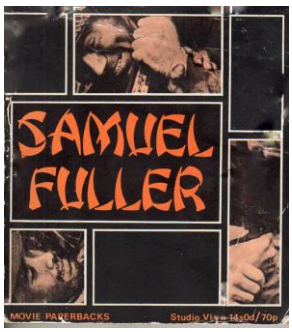

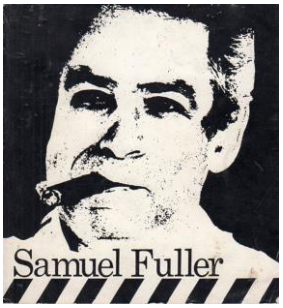

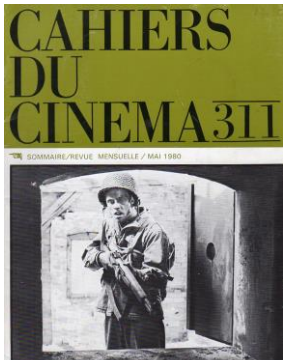

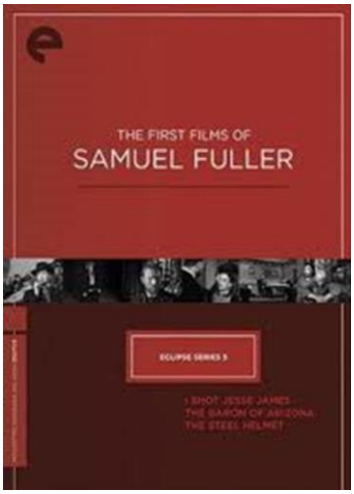

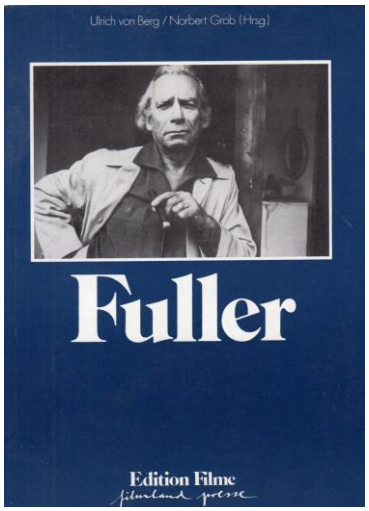

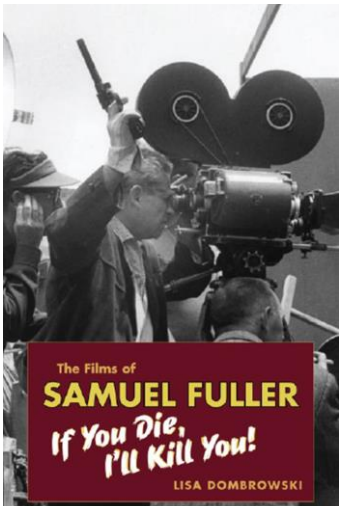

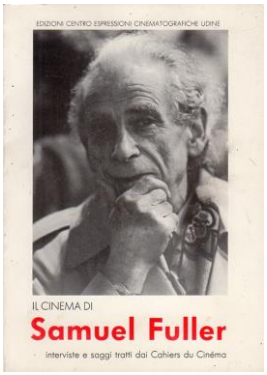

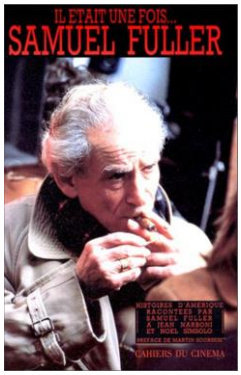

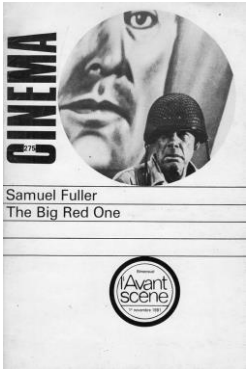

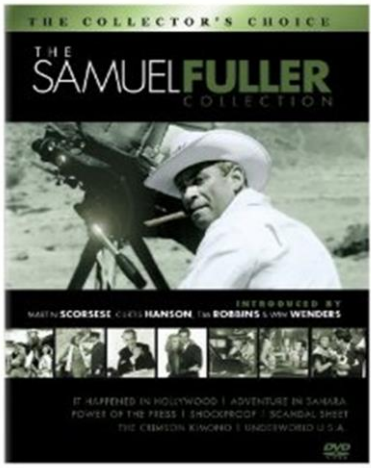

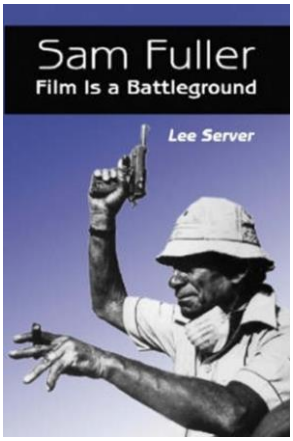

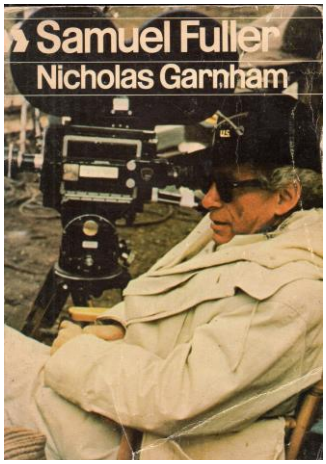

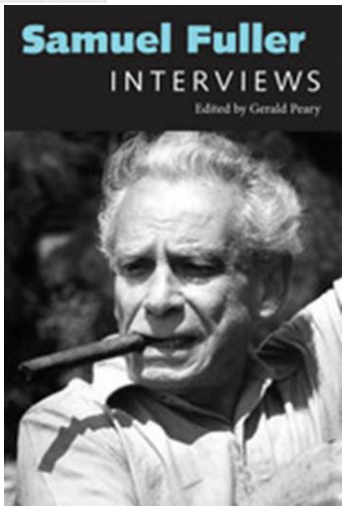

Uitspraken van Sam Fuller

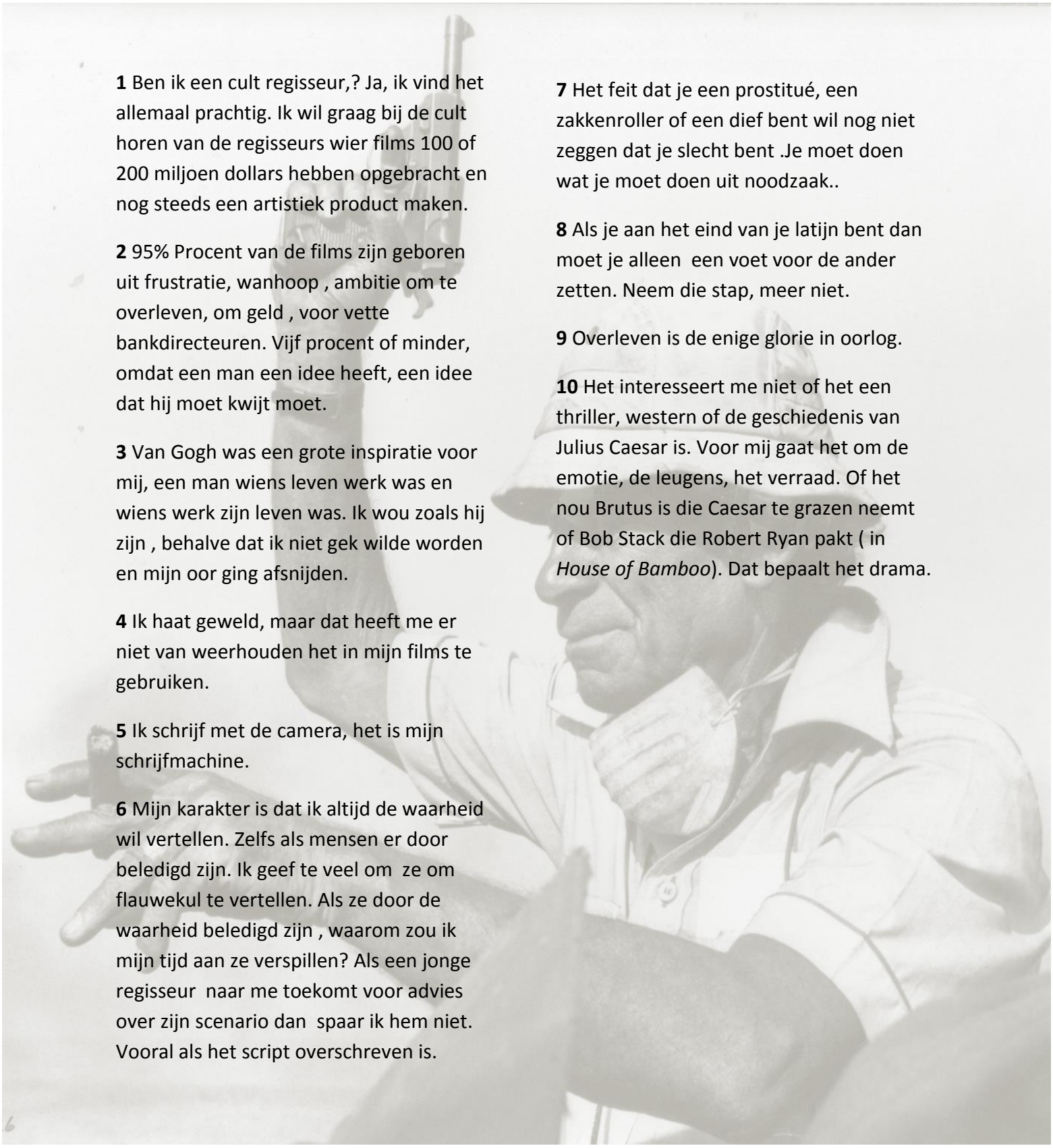

1 Ben ik een cult regisseur,? Ja, ik vind het allemaal prachtig. Ik wil graag bij de cult horen van de regisseurs wier films 100 of 200 miljoen dollars hebben opgebracht en nog steeds een artistiek product maken.

2 95% Procent van de films zijn geboren uit frustratie, wanhoop , ambitie om te overleven, om geld , voor vette bankdirecteuren. Vijf procent of minder, omdat een man een idee heeft, een idee dat hij moet kwijt moet.

3 Van Gogh was een grote inspiratie voor mij, een man wiens leven werk was en wiens werk zijn leven was. Ik wou zoals hij zijn , behalve dat ik niet gek wilde worden en mijn oor ging afsnijden.

4 Ik haat geweld, maar dat heeft me er niet van weerhouden het in mijn films te gebruiken.

5 Ik schrijf met de camera, het is mijn schrijfmachine.

6 Mijn karakter is dat ik altijd de waarheid wil vertellen. Zelfs als mensen er door beledigd zijn. Ik geef te veel om ze om flauwekul te vertellen. Als ze door de waarheid beledigd zijn , waarom zou ik mijn tijd aan ze verspillen? Als een jonge regisseur naar me toekomt voor advies over zijn scenario dan spaar ik hem niet. Vooral als het script overschreven is.

7 Het feit dat je een prostitué, een zakkenroller of een dief bent wil nog niet zeggen dat je slecht bent .Je moet doen wat je moet doen uit noodzaak..

8 Als je aan het eind van je latijn bent dan moet je alleen een voet voor de ander zetten. Neem die stap, meer niet.

9 Overleven is de enige glorie in oorlog.

10 Het interesseert me niet of het een thriller, western of de geschiedenis van Julius Caesar is. Voor mij gaat het om de emotie, de leugens, het verraad. Of het nou Brutus is die Caesar te grazen neemt of Bob Stack die Robert Ryan pakt (in *House of Bamboo*). Dat bepaalt het drama.

SCENARIOS VAN FULLER DOOR ANDEREN GEREGISSEERD

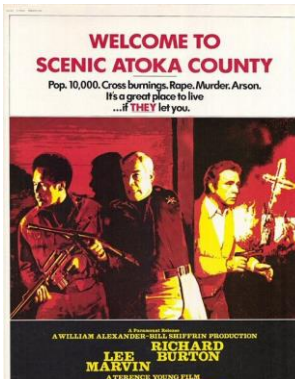

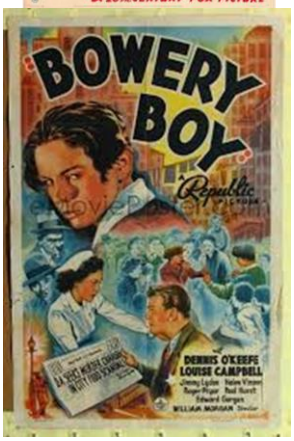

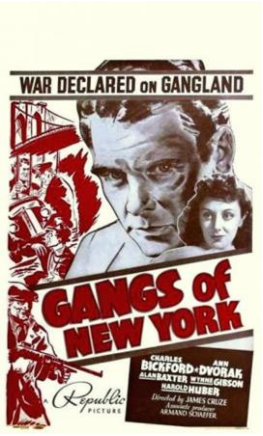

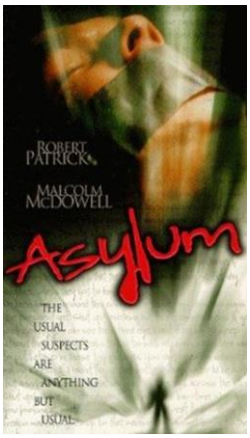

CORRESPONDENTIE VAN SAM NAAR THYS

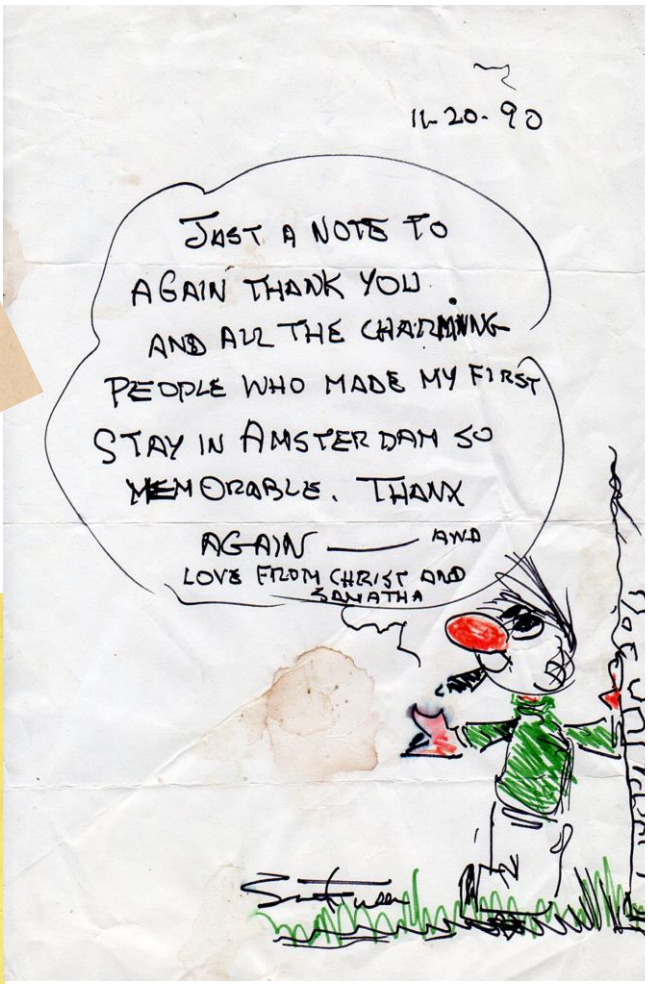

Feb.15,1975

Dear Thijs:

Shouting news we had baby girl. Samantha. Born Jan. 28. 9 pounds. 20 inches. Filmed everything in sound from Christa's labor to final miracle of the delivery. Christa and baby in excellent health.

Samuel Fuller

Jan.14,1974

Dear Thijs:

DEAD PIGEON is being distributed by Bavaria-Atelier through Maurice "Red" Silverstein of NY throughout Europe,including Holland. He may have already sold the film to Holland.

Am now coming to the close of my script BATTLE ROYAL, a tender love story of today played against an international background, which I'll direct for Al Ruddy (GODFATHER producer) and shoot in Scotland, England, France, Germany and Italy.

The script of THE KLANSMAN which I wrote for black producer Bill Alexander starts shooting next month, directed by Terenc Young, starring Richard Burton and Lee Marvin. I learned the are going to change my ending, diluting the vilent finis I have for The Klansman (Marvin) to that he's not such a goddam bastard.

Best of luck...

DEAD PIGEON is playing in San Diego and Seattle now... booked this month also in St. Louis, New Orleans and Las Vegas.

Dec. 6, 1983

Dear Thyss:

Following our phone conversation today, I'd be interested in making a movie based on my book 144 PICCADILLY, to which I own the film rights.

As I told you in Edinburgh, the idea is to use as many rock stars as possible along with their groups, thereby utilizing the music they play (part of the story as the squatters remain in the building they have taken over) and such music to hit the cassettes with release of the film.

Above all, Thyss, it is to be a movie no matter where the source of the money comes from to finance it. You told Christa the sum you were figuring on to be $500,000 for the production of the movie. I think that it is not enough. Perhaps for a TV movie, but not one to hit threatres throughout the world.

Anyway, let us see what develops. The Cliff Robertson suggestion is very interesting.

Warmly,

Samuel Fuller

8 bis rue de la Baume
75008 Paris

Enc clippings mention BATTLE ROYAL, the book being translated now in France.

Dear Thys:

Rushing this off so you'll have information you asked for.

MURRAY WEISSMAN is the man you should write to, LORIMAR PRODUCTIONS, 4000 Warner Blvd, Burbank, Calif. 91522.

He is in charge if publicity and advertising at Lorimar.

Tell him what your plan is.

Christa and Samantha send love. Samantha's 3 now.

Will fill you in later. Snow stuff, as you know, shot and everybody excited about Lee Marvin, the squad, and the enemy tanks along with Wehrmacht and Panzer Grenadiers.

Bantam's coming out with a big "Special" paperback, timed with release of film end of yeae or thereabouts.

Sam

THYS -

THE SURGEON WAS GREAT PILOT. SO RAKE WAS WON.

AGAIN THANX FOR CIGARS

Sam

Feb.19,1970

Dear Thys:

Thanx for the pictures. Just returned from Peru where I play Sam Fuller directing a Western for Dennis Hopper in his THE LAST MOVIE. I haven't heard anything from the Dutch Filmmuseum. Am preparing two films THE KID FROM SOHO, experiences of a 14-yr-old cockney in the wild West 100 yrs ago, and THE TOY SOLDIERS, story of children during the Civil War.

Perhaps my wife Christa and I will be in Europe soon... to look for locations for THE KID FROM SOHO.

Warmly,

Samuel Fuller

7628 Woodrow Wilson Dr
LA Calif 90046

Sat. July 6th, 1991

Dear Thys, thanks for the calls. A week passed since the operation and Sam can come out tomorrow, Sunday. He looks great despite the major operation. Samantha was real nice with her daddy bringing him cakes with her own perked mocca and taking walks in the garden. Prof. Lagneau said he can make 10 more movies now. All our love - keep in touch

Sam, Samantha + Christa

SENATS HOTEL

HAUS DER KÖLNER BÜRGERGESELLSCHAFT · 5 KÖLN 1 · UNTER GOLDSCHMIED 9-17/ECKE LAURENZPLATZ · TELEFON-SAMMEL-NR. 233861 · TELEX 8/881/765

April 24, 1972

Dear Thys:

Thanx for those fotos. Still say the're the best taken on film. Cutting coming along great. Nites writing DEAD PIGEON as book for German publisher to come out with Jan 1973, along with it being serialized in newspaper. Also meeting with German publisher this week for 144 PICCADILLY deal, with plan for it to come out in Germany hardcover around Oct or Nov at time of publishers gettogether in Frankfurt. Also heard that a German publisher's contracted to come out with German version of Garnham's book on me in Jan, 73, too! Christa is in ecstasy over your fhotos!

Photos of Karin are exciting! Love, S.

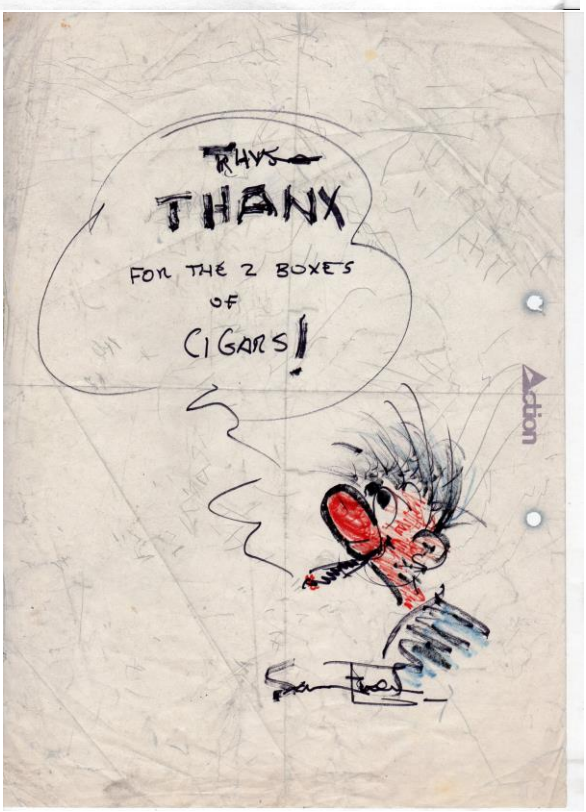

SNAPSHOTS VAN DE FULLERS

Sam, Christa en Thys op het Edinburg Film Festival 1992

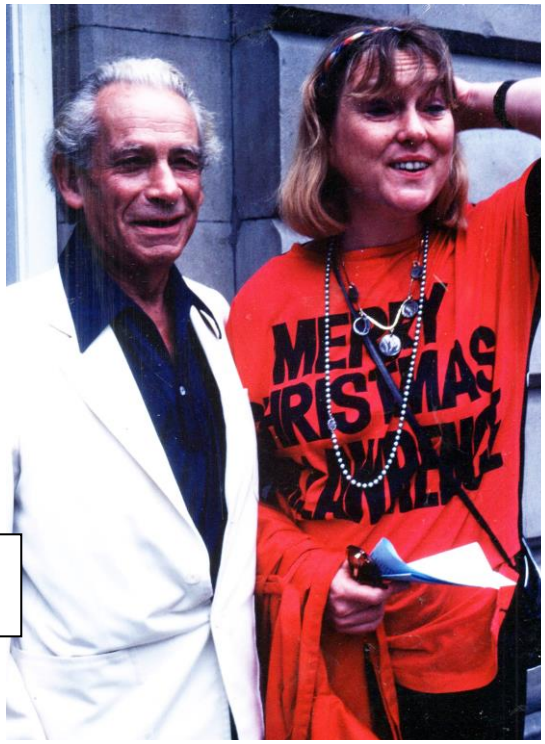

Hollywood 1975, Sam en zijn half jaar jonge dochter Samantha

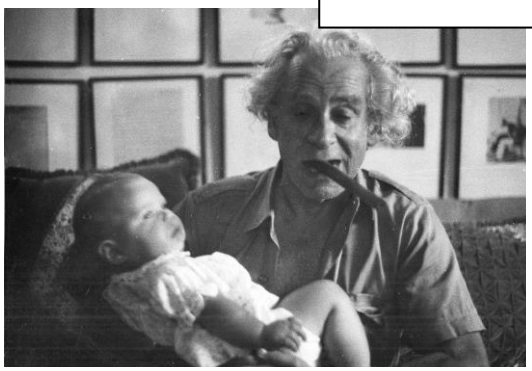

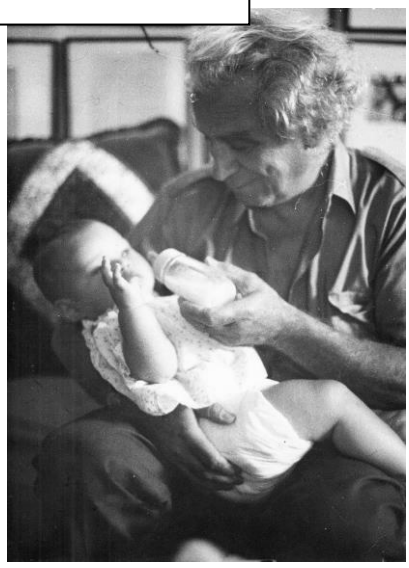

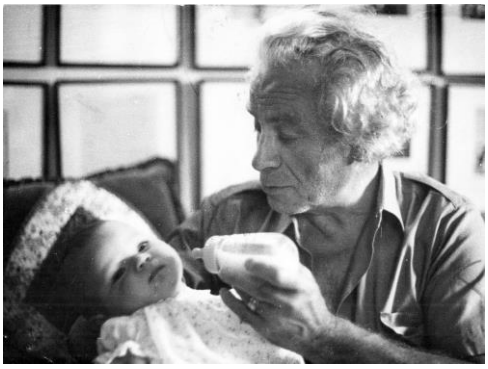

Samantha Fuller met haar glazen kunstmozaïeken in 2003

Sam in Amsterdam

Film Festival Göteborg 1984 Sam met Geoffrey Reggio van Koyaanisqatsi

De Fuller familie op het CS van Amsterdam

Kleindochter Samira en een foto van Govert de Roos van opa Sam

Bevroren in de tijd. Sam's werkplaats 'the Shag' een paar jaar na zijn dood in 1997

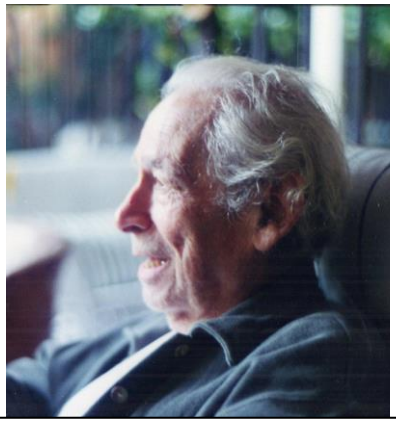

Samuel Fuller (1912-1997) De laatste foto die Thys maakte van Sam op zijn 85e verjaardag

Volgende maand (augustus) in Film Fun 8 een eerbetoon aan 'De Lach'